

ספר נוהג

ספר ללימוד תאוריה

- מהדורה שלישית -

חלק ראשון

הרכב, חלקיו, מערכותיו ואביזריו

הגדרות

רכב מנועי - רכב המונע ע"י כוח מכני.

רכב איטי - רכב מנועי שעל פי חוק מותר לנסוע בו במהירות שאינה עולה על 40 קמ"ש, כגון: טרקטור, טרקטורון וטרקטור משא.

רכב מיושן - רכב פרטי שעברו 19 שנים משנת יצורו.

טרקטור משא - רכב איטי בעל 4 גלגלים, בעל מערכת היגוי של הגה שמשקלו הכולל אינו עולה על 1500 ק"ג.

טרקטורון - רכב איטי בעל 4 גלגלים. רגלי הנהג ממוקמות משני צידי המושב ומערכת ההיגוי שלו הינה כידון. הנסיעה בטרקטורון מחייבת חבישת קסדה.

רכב היברידי - רכב בעל מנוע חשמלי בנוסף למנוע רגיל, רכב היברידי צורך פחות דלק מרכב רגיל.

רכב אוטומטי - ברכב אוטומטי ישנן רק שתי דוושות (אין מצמד - "קלאצ"): דוושת דלק המאיצה את הרכב, ודוושת בלם הגורמת לרכב להאט (בעת לחיצה עליה נדלקים פנסי הבלימה האחוריים). שתי הדוושות מופעלות ע"י רגל ימין. לרגל שמאל אין תפקיד ברכב אוטומטי.

מצבי ההפעלה של ידית ההילוכים ברכב אוטומטי (גיר אוטומט) הינם כדלקמן: P - חניה. R - נסיעה לאחור. N - ניוטרל (סרק), מצב המשמש רק לפני התנעת הרכב. D - נסיעה. 1-2 - הילוכים נמוכים (שימושי בעיקר בירידות).

• טרם התנעת רכב אוטומטי יש לוודא:

1. בלם היד (הנדברקס) מורם.

2. ידית ההילוכים במצב P.

רכב בעל תיבת הילוכים - רכב בעל 3 דוושות:

רגל ימין: דלק ובלם

רגל שמאל: מצמד (קלאצ') - משמש לחיבור וניתוק בין המנוע לתיבת ההילוכים. אין ללחוץ על המצמד בעת נסיעה בירידה.

מצבי ההפעלה של ידית ההילוכים ברכב בעל תיבת הילוכים (גיר רגיל) הינם כדלקמן: **הילוכים 1-5** - כאשר נוסעים במהירות נמוכה - נשלב להילוך נמוך, וכאשר נגביר המהירות - נשלב להילוך גבוה יותר. **N** - מצב ניוטרל (סרק) מצב המשמש רק לפני התנעת הרכב. **R** - נסיעה לאחור.

רכב ביטחון - אמבולנס, רכב משטרה, רכב צהלי, כבאית, רכב שיטור משולב (רכב ביטחון המפיץ אור כחול צהוב (עירייה ומשטרה יחד)) ורכב אחר שאישרה הרשות, בזמן שמפעיל אור אדום כחול (צ'קלקה) ומשמיע אזעקה.

הוראות בנוגע לרכב ביטחון

1. נהיגה ברכב בטחון טעונה אישור רשות הרישוי.
2. רכב בטחון בתפקיד בלבד, רשאי לא לציית לחוקי התנועה. לדוג' לנסוע נגד התנועה בכביש חד סטרי, לחצות רמזור באדום, לא לעצור בתמרור עצור וכד'. כל זאת בתנאי שלא ייגרם סיכון לנהגים והולכי רגל.
3. על הנהגים בכביש מוטלת חובה לשמור מרחק של 100 מטר מרכב ביטחון בתפקיד.
4. כאשר מבחינים ברכב בטחון בתפקיד, יש לסטות ככל הניתן לשוליים הימניים, ולעשות כל פעולה על מנת לאפשר לרכב הביטחון לעבור בבטחה, וללא סיכון הנהגים ועוברי הדרך.
5. אין להיכנס לצומת ברמזור אדום, אף במקרה שרכב ביטחון בתפקיד מאחור, אלא יש להמתין לאור ירוק, ורק אז לפנות את הדרך.

גרירה ומטען

גרירה - רכב מנועי מורשה לגרור גרור אחד בלבד, אא"כ יש לו היתר ליותר מכך. בעת הגרירה חל איסור להימצא ברכב הנגרר לכל אדם מלבד הנהג. שרשרת הגרירה צריכה לאפשר לגורר פנייה של 90 מעלות לפחות ביחס לנגרר.

גרירת רכב - רכב מסחרי שמשקלו 2200 ק"ג ומעלה ואושר לגרירה - יכול לגרור כלי רכב אחד (רכב מנועי או עגלה), אלא אם כן התקבל אישור מרשות הרישוי לגרור יותר מכלי רכב אחד. חל איסור לשהות ברכב בשעת הגרירה למעט הנוהג בו.

רשאי לגרור	סוג הרכב
עד 750 ק"ג	רכב במשקל 1520-2200 ק"ג
עד 1500 ק"ג	רכב מדרגה B במשקל 3500 ק"ג

הובלת מטען - רכב פרטי מותר בהובלת מטען בתוכו, בתא המטען שלו או בגגו. הובלה בגגון מחייבת שימוש במשולש אזהרה אדום מחזיר אור שאורך צלעותיו 60 ס"מ בקצהו של המטען. רכב שמשקלו 3500 ק"ג רשאי

להוביל מטען עד מטר גובה.

במקרה של נפילת המטען או חלקו בעת הנסיעה, על הנהג לעצור במקום ולפנות את הדרך. יש לסמן מטען חורג במשולש אדום מאחור.

אביזרי נהיגה

מתנע (סטרטר) - תפקידו להתניע את המנוע.

בלם יד (האנד ברקס) - ממוקם בין המושבים הקדמיים. בלם היד נועל את הגלגלים האחוריים בלבד. משמש לחנייה לשם ייצוב הרכב. בנוסף הוא משמש לבלימת חירום במצב שבלם הרגל לא מתפקד - במצב כזה נמשוך את בלם היד בהדרגה עד לעצירה מוחלטת. ברכב אוטומטי יש ללחוץ על בלם הרגל כשרוצים לשחרר את בלם היד. בכניסה וביציאה מהרכב יש לוודא שבלם היד מורם ע"מ שהרכב לא יזוז ממקומו.

מצמד (קלאצ') - מערכת שתפקידה לחבר\לנתק את התנועה הסיבובית בין המנוע לתיבת ההילוכים. בעת העברת הילוך ברכב בעל תיבת הילוכים ידנית, יש ללחוץ על דוושת המצמד, ולשחררו לאחר העברת ההילוך, לאט ובהדרגה.

הגה - יש לתפוס את ההגה בשתי ידיים. הסרת יד מההגה תתבצע רק לצורך החלפת הילוך או איתות. הגה לא מכוון גורם לשחיקה של הגלגלים הקדמיים בשל היותם מחוברים למערכת ההיגוי. כאשר ההגה נמשך בצורה לא רצויה לכיוון מסוים, הדבר מעיד על בעיה בגלגל - פנצ'ר או מחסור באוויר.

איתות - גורות המסמנות לאחרים על כוונה לבצע פנייה. כל סטייה בכביש מחייבת איתות. אין לסמוך לא על האיתות שלך, ולא על איתות של אחרים (בנוסף לאיתות יש לסרוק בעיניים את הכיוון אליו מתכוונים לפנות). נתחיל לאותת במרחק סביר ממקום הפניה ע"מ לאפשר לאחרים להבחין בו במעוד מועד. נהג המבחין ברכב מאותת - יאפשר לרכב המאותת לבצע

פעולתו, ואם יש צורך יאט ואף יעצור. כשמערכת האיתות אינה תקינה יש לאותת באמצעות יד שמאל.

מראות - ישנן 2 מראות צד (המראות על דפנות הרכב מאחור) ומראה פנימית (המראה את המתרחש מאחורי הרכב וקצת בצדדיו). יש לכוון המראות בטרם הנסיעה.

מראה פנורמית - משקפת עצמים בצורה לא מדויקת, העצמים בה ייראו רחוקים וקטנים יותר.

צופר - שימוש בצופר מותר רק בכדי למנוע סכנה קרובה שלא ניתן למנעה בדרך אחרת.

GPS - מערכת ניווט המכוונית ליעד. אין להתעסק ב-GPS בעת הנהיגה.

לוח השעונים

מערכת המספקת מידע על מערכות הרכב השונות. בטרם הנסיעה יש לוודא כי נוריות הבלמים, לחץ שמן ומשולש האזהרה אינן דולקות. בלוח נמצאות מספר נוריות אזהרה המתריעות על תקלות שונות. במידה ונדלקת נורת אזהרה יש לעצור בצד הדרך ולא להמשיך בנסיעה עד לתיקון הבעיה.

מד מהירות - מציג את מהירות הנסיעה.

נורית דלק - מסמנת שנשאר כמות דלק מועטה - וע"כ יש צורך לתדלק. אין לעצור בצד כשהנורה נדלקת.

נורית כחולה - מסמנת שימוש באור גבוה.

נורית בלם יד - מסמנת כי בלם היד מורם. אין לנסוע כשהנורית דולקת, יש להוריד הבלם יד בטרם הנסיעה. במידה והנורית דולקת גם כאשר בלם היד מורד - זהו סימן כי הבלמים שחוקים מאוד ויש להפסיק לנסוע.

נורית לחץ שמן - במידה ונדלקת יש לעצור מיד ולמלא שמן.

נורית חום מנוע - במידה ונדלקת יש לעצור מבלי לדומם מנוע על מנת שמהאוור יקרר את המנוע. בנוסף יש לבדוק אם חסרים מים במכל ולמלא במידה וחסר.

לפני ההתנעה כל הנורות נדלקות כבקרת נורות. במידה ונורית אחת לא נדלקת - יש להחליפה על פי הוראות יצרן.

צמיגים

מבוא

הצמיג חשוב מאוד לבטיחות הנהיגה הואיל והוא אחראי לאחיזת הרכב בדרך וליציבות הרכב. צמיג שאינו בלחץ האוויר הנכון מסכן את הנהג והנוסעים. לחץ האוויר הנדרש בגלגל רגיל או רזרבי רשום על מדבקה המודבקת ליד דלת הנהג וכן בספר הרכב.

צמיג תקין

לחץ אוויר - מידת הדחיסות של האוויר שבצמיג משפיעה על תפקודו

ועמידותו של הצמיג. לכל מכונית מותאם צמיג, ולכל צמיג ומכונית מותאם לחץ אוויר מיטבי. יש לוודא שמירה על לחץ אוויר רצוי בכל ארבעת הצמיגים. את לחץ האוויר בצמיגים יש לבדוק כשהם קרים באמצעות מד לחץ.

ההשפעות של לחץ אוויר נמוך

1. בלאי מואץ של הצמיגים.

2. פגיעה ביציבות הרכב.

3. חימום הצמיגים יתר על המידה.

4. עלייה בצריכת הדלק.

5. עלייה בזיהום האוויר.

לחץ אוויר גבוה מידי - גורם לשחיקת יתר של הצמיגים.

החריצים בצמיג - החריצים מאפשרים ניקוז יעיל של המים בין הצמיג לכביש הרטוב. עומק החריצים בצמיג לא יפחת מ-2 מ"מ.

רכישת צמיג

כאשר רוכשים צמיג חדש - יש לוודא שאינו קיים יותר מ-6 שנים (תאריך הייצור של הצמיג מוטבע על הצמיג).

כאשר רוכשים צמיג משומש - יש לוודא שגילו אינו יותר משנתיים.

תקר (פנצ'ר)

כשיש תקר בגלגל - אין לנסוע ברכב ויש להחליף את הגלגל (יש חשש לאיבוד שליטה על הרכב וגרימת נזק בלתי הפיך לצמיג). במידה והתקר אירע תוך כדי נסיעה - יש לחזק האחיזה בהגה ולבלום בהדרגה עד לעצירה.

סדר פעולות החלפת גלגל

1. הפעלת בלם יד (ע"מ לייצב הרכב).
2. שחרור מועט וראשוני של האומים (חצי סיבוב יספיק).
3. הצבת המגבה (ג'ק) במקום שסומן ע"י היצרן או במקום חזק ובטוח אחר בסמוך לגלגל שרוצים להחליף והרמת הרכב במגבה.
4. שחרור מלא של האומים.
5. החלפת הגלגל.
6. התקנת האומים.
7. לאחר הורדת הרכב מהמגבה, יש לבצע חיזוק נוסף של האומים. וכן יש לבצע חיזוק נוסף של האומים לאחר נסיעה של כ-50 ק"מ.

• החלפת צמיגים ממידה אחת למידה אחרת - טעונה אישור של רשות הרישוי.

זרזי החלקה - כאשר מצויים על הכביש שמן, חול, עלים, פירות, רטיבות וכד' - יש להאט ככל האפשר ולא לבלום בפתאומיות.

חלקי רכב נוספים

לוחית זיהוי - רכב פרטי מחויב להתקין 2 לוחיות זיהוי (המציגות את מספר הרכב): מלפנים ומאחור.

סרן - ציר או מערכת צירים ברוחב, אליה מחוברים הצמיגים. יש להקפיד כי מידת הצמיגים תהיה תואמת למידת הסרן.

ציוד שחייב להימצא ברכב

1. סל אשפה - חובה שיהיה מותקן בכל רכב סל אשפה המאושר ע"י רשות הרישוי.
2. גלגל חלופי (רזרבה) ומגבה (ג'ק), לכל רכב בעל גלגלי גומי פרט לטרקטור.
3. משולש אזהרה (חובה בכל רכב לבד מאופנוע) - לכל עצירה בשול הדרך.
4. אפוד זוהר - חובה שיימצא בכל רכב. היוצא מהרכב בדרך שאינה עירונית (אף אם אין זה הנהג), חייב בלבישתו. במידה ועולים על מדרכה - אין צורך ללבשו יותר.
5. מגיני בוך - כל רכב שגלגליו האחוריים אינם מוגנים ע"י כנפיים - מחויב במגיני בוך (למעט רכב איטי וטרקטור).
6. מטף כיבוי אש - חובה שיימצא בכל רכב (למעט רכב פרטי, טרקטור, אופנוע ותלת אופן) במקום הנראה לעין ועם גישה נוחה אליו. יש להחליפו במידה ונעשה בו שימוש (אפי' חלקי), או שמד הלחץ שלו מורה על לחץ פנימי נמוך.

אביזרים שאסור להתקין ברכב

- אביזר שעלול לגרום לצמצום שדה הראייה של הנהג.
- אביזר קשיח ובולט בתא הנוסעים העלול לפגוע בנוסעים בשעת תאונה או להפריע לפתיחת כריות האוויר.

מערכות הרכב

מערכות השליטה ברכב - מערכת האצה, מערכת היגוי, מערכת בלימה. תקלה באחת ממערכות אלה, מחייבת הפסקת הנסיעה באופן מיידי, וגירתו למוסך.

מערכת הבלימה - בלימת הרכב מתבצעת ע"י חיכוך בין דיסקת הבלם לרפידות הבלם והיא פועלת על כל גלגלי הרכב. בעת לחיצה על דוושת הבלמים - נדלקים פנסי הבלמים האדומים הממוקמים באחורי הרכב. במידה ויש בעיה במערכת הבלימה יש להפסיק הנסיעה ולגרור הרכב למוסך.

תופעת הלוואי של הבלימה הינה - חום (הנוצר מן החיכוך). בלימה מרובה עלולה לגרום להתחממות יתר המפחיתה את יעילות הבלימה (נזהה את העניין ע"י ריח חרוך ונרגיש ירידה ביעילות הבלימה). ע"כ יש להיעזר בהאטה בשימוש מושכל במערכת ההילוכים.

מערכת ההיגוי - מעבר התנועה מסיבוב ההגה בידי הנהג ועד לסיבוב הגלגלים עצמם מתבצע על יד מערכת ההיגוי.

הגה כח

1. **מערכת הגה הכח - מערכת לכיוון ולשליטה על כיוון הרכב.**
2. **מערכת הגה כח פרוגרסיבית - הגה המופעל בכוח חשמלי או הידראולי. מטרת המערכת היא להקל על הנהג ולהפחית מן הכוח הפיזי הנדרש ממנו לשם סיבוב ההגה. למשל, במהירות נמוכה (חניה) נדרש כוח רב על מנת לסובב את ההגה, הגה הכוח עוזר בהפעלת כוח ומפחית את המאמץ הנדרש מן הנהג בהדרגה.**

מערכת הפליטה של המנוע - רכב שיש בו דליפה של גזים, אסור לנהוג בו עקב חשש לחדירתם לתא הנהג. הגזים עלולים לגרום לטשטוש הנהג והנוסעים. ניתן להפחית את מידת זיהום האוויר ע"י תחזוקה סדירה של המנוע ושאר המערכות.

- **רמת זיהום האוויר של הרכב נבדקת אחת לשנה במסגרת המבחן הרשמי (טסט).**

תקלות במערכות הרכב

1. בלאי לא אחיד בצמיגים הקדמיים עקב בעיה במערכת ההיגוי. אופן זיהוי התקלה: הגה מושך חזק לכיוון אחד.
2. אי יציבות ברכב - בעיה במערת היגוי או חוסר איזון בין הצמיגים.

מערכות הבטיחות ברכב

מבוא

מערכות הבטיחות ברכב נועדו לשמור על בטיחותו של הנהג והנוסעים ולהפעיל אמצעי בטיחות שונים במצבים מסוימים כך שהסיכון יפחת באופן אוטומטי רק בשל הימצאות מערכות אלו ברכב. יש לוודא כי מערכות אלו תקינות ופועלות על מנת לשמור על רמת בטיחות נאותה.

כאשר יש תקלה במערכות שנפרט בהמשך יש :

1. לעצור מיד את הרכב.
2. לאפשר רק לבעל מקצוע מוסמך לתקן את הרכב.

מערכות הבטיחות

מערכת ABS (Anti Blocking System)

הגדרה: מערכת המונעת נעילת גלגלים בשעת בלימה חזקה ובכך שומרת על יכולת ההיגוי ברכב.

תקלה: התראה על הצג, מערכת הבלמים תפעל כרגיל פרט למערכת ה-ABS - יש לפנות מיד למוסך. יש לזכור שתקלה במערכת אינה אומרת תקלה במערכת הבלימה.

מערכת EBS (Electronic Blocking System)

מערכת המתאימה את עוצמת הבלימה של כל גלגל בנפרד והיא מבצעת גם את תפקודי מערכת ה-ABS.

מערכת ESP (Electronic Stability Program) - בקרת יציבות אלקטרונית

המערכת המודדת את הכוחות הפיסיקליים המופעלים על הרכב בשעת סיבוב אל מול מגבלות הרכב ופועלת לתיקון פעולות הנהג בעת צורך. לאחר שהמערכת מזהה באמצעות החיישנים את המצב המסוכן, מפעילה המערכת את הבלמים על גלגל אחד או יותר באופן שאינו תלוי בנהג.

מערכת TCS או ASR - בקרת אחיזה אלקטרונית

מטרתה: שיפור יציבות הרכב, בעיקר בכביש חלק.

חגורות בטיחות – חגורה השומרת על הנוסע בעת תאונה או בלימה פתאומית.

הוראות בנוגע לחגורת בטיחות

1. כל הנוסעים ברכב חייבים לחגור חגורת בטיחות. האחריות לכך מוטלת הן על הנהג והן על הנוסע.
2. ניתן לא לחגור חגורת בטיחות רק במקרה של נסיעה לאחור, שאז שדה הראייה מצומצם והנסיעה במצב חגור אינה נוחה.
3. שים לב: הטיה מוקצנת של גב המושב לאחור עלולה לפגוע בפעילות חגורות הבטיחות.

כריות אויר - מערכת המגינה על הנוסע בעת תאונה ע"י ניפוח כריות אויר בעת התנגשות. במידה ומושיבים ילד במושב שעל יד הנהג, יש לנתק את המערכת.

משענות ראש - מונעות זריקת הראש לאחור ושבירת מפרקת בעקבות תאונה.

פגושי הרכב - אחד מתפקידיהם הינו למזער נזק הנוסעים בעת תאונה - ע"כ יש לשמור על שלמותם.

מושבי ילדים - ישנן הוראות מיוחדות לגבי הושבתם של ילדים ברכב, על פי גיל הילד.

הוראות בנוגע למושבי ילדים

גיל 0-1: יש להושיב את התינוק **בסל קל**. את הסל קל נציב נגד כיוון הנסיעה (גב הסל קל יופנה לשמשה הקדמית). יש לחגור את התינוק בחגורות המושב, ואת המושב עצמו יש לחגור בחגורת הבטיחות של הרכב.

גיל 1-3: יש צורך ב**כיסא בטיחות** לפי תקן רשות הרישוי. את הכיסא נציב עם כיוון הנסיעה. יש לחגור את הילד בחגורות המושב, ואת המושב עצמו יש לחגור בחגורת הבטיחות של הרכב.

גיל 3-8: יש להושיב את הילד ב**מושב מגביה (בוסטר)**. נקפיד כי גובה המושב יאפשר לחגורת הבטיחות לעבור על כתפו ומותניו של הילד (ולא על צווארו או ראשו).

גיל 8 ומעלה: אין צורך בבוסטר, דרושה חגורת בטיחות כמו מבוגר.

תאורה

פנסי חזית

אורות בצבע אחיד (לבן או צהוב).

אור נמוך מאיר למרחק של מינימום 30 מטרים. מסומן בלוח השעונים
בנורה ירוקה.

אור גבוה מאיר למרחק של מינימום 100 מטרים. מסומן בלוח השעונים
בנורה כחולה.

1. כשאחד מפנסי החזית לא מאיר, חל איסור נסיעה ברכב.
2. בעת תקלה יש לבדוק את הנורית והנתיך.
3. החלפת נורית תתבצע ע"פ הוראות יצרן.
4. פנסים לא מכוונים גורמים לסנוור נהגים אחרים - אין לנסוע כאשר האורות לא מכוונים.

פנסי רוורס

בעת שילוב להילוך רוורס (לשם נסיעה לאחור) נדלקים באופן אוטומטי
פנסים בצבע לבן.

פנסי איתות

4 אורות בצבע כתום הנמצאות בפינות הרכב ומורות על רצון לפנות.

- לפני כל סטיה מנתיב ופניה, וכן ביציאה ובכניסה לחניה יש לאותת לכיוון אליו מתכוונים לפנות. עצם האיתות לא מאשר לנהג לבצע את הפעולה - עליו לבדוק שאכן הכביש פנוי לבצע פעולה זו.
- כאשר נהג אחר מאותת - יש לאפשר לו לבצע את הפעולה לשמה הוא אותת.
- במקרה ואחת מנורות האיתות לא תקינה נורית האיתות בלוח השעונים תהבהב במהירות. במקרה כזה, על פי החוק יש לאותת עם היד, באור היום בלבד.
- בעת עצירה בצד הדרך יש ללחוץ על כפתור בצורת משולש הגורם לכל נורות האיתות להבהב בבת אחת.

פנסי בלמים

אורות אלו מופעלים כאשר לוחצים על הבלם והם מתריעים בפני הנהגים האחרים על ההאטה של הרכב.

אורות נוספים

- פנסי ערפל - כאשר יש ערפל, גשם שטוף, שלג.
- פנסי רוחב - ברכב רחב.
- זרקור - בחלק מהרכבים. שימוש בעת עצירה. הנחתו לכיוון צידי הדרך לא לעבר התנועה.
- בחלק מהרכבים קיים אור לוחיות זיהוי.

מכונאות

תחזוקת הרכב

יש לשמור על תקינות ובטיחות הרכב באופן רצוף :

1. קניית חלקי רכב מאושרים על ידי רשות המיסוי ובהתאם להוראות היצרן, בייחוד למערכות הבלימה והיגוי.
2. תחזוקה בהתאם לדרישות היצרן ורשות הרישוי.

בדיקות שעל הנהג לבצע

הבהרה: כאשר יש תקלה אין לנהוג ברכב ויש לגררו למוסך.

1. בדיקת ההתראות לוח המחוונים:

א. נורית חיווי מאותתת מהר - מסמנת פנס איתות לא תקין (נתיך לא תקין\נורה שרופה) - החלפת נורה תיעשה ע"פ הוראות היצרן.

ב. נורית חום המנוע דולקת - יש לעצור ולאפשר למנוע לפעול בסיבובי מנוע בינוניים וללא עומס, זאת לזמן קצר ע"מ שיתקרר. אם החום לא יורד - יש לכבות את המנוע.

2. בדיקת לחץ אוויר בצמיגים (כולל חלופי). ניקוי הפנסים והשמשות - על מנת לאפשר ראות טובה.

3. בדיקת תקינות המגבים והפנסים.

4. בדיקת נוזלים בבלמים.

5. בדיקת שמנים ונוזלים במערכת.

6. בדיקת נוזלים בסיסית : בדיקת מפלס שמן המנוע, נוזל ניקוי השמשות ונוזל קירור.
7. בדיקת רישוי שנתיית במכון מוסמך ומהימן (כולל בדיקת זיהום הרכב).
8. ביצוע בדיקות תקופתיות נוספות של מערכות הבטיחות (כמו בדיקת חורף).

תקינות מערכת הבלימה

1. בדיקות לתקינות המערכת: מפלס נוזל הבלמים, יעילות הבלימה, רעידות ורעשים חריגים.
2. אם באמצע הדרך מרגישים בעיה עם מערכת הבלמים, יש לעצור מיד ולגרור את הרכב למוסך.
3. רכב מסחרי שמשקלו הכולל המותר למעלה מ-16,000 ק"ג צריך לבצע בדיקת בלמים כל חצי שנה.

שאלות בנושא הכרת הרכב

1. אילו אביזרים מקטינים את חומרת הפגיעה בנוסעים בתאונת דרכים?
 - א. חגורות בטיחות, משענות ראש וכריות אוויר.
 - ב. פנסי ערפל ומושבים אורתופדיים.
 - ג. מגבים אחוריים ומשענות הראש.
 - ד. דוושות הבלם והמצמד.

חלק שני

הנהג

רשיון נהיגה

בדיקה רפואית

לקרא מבחן התיאוריה על הנהג לעבור בדיקה רפואית לכשירות נהיגה ברכב ממונע. הבדיקה תיעשה אצל רופא המטפל במבקש הרישיון 3 שנים לפחות.

רישיון וגיל

גיל תחילת הלימודים - 16 וחצי שנים.

גיל קבלת הרישיון - מגיל 16 ו-9 חודשים.

סוגי דרגות רישיון

דרגה	סוג	הערות
1	טרקטור	זכאות מגיל 16
B	רכב פרטי ואוטובוס זעיר פרטי עד 3500 ק"ג. בנוסף, מקנה זכות לנהוג ברכב של נכה, רק כשמצוין ברישיון שמדובר ברכב רפואי מיוחד ומשקלו הכולל עד 4000 ק"ג.	מספר הנוסעים המרבי שמותר להסיע בדרגה B הוא 8 (אלא אם כן צוין אחרת ברישיון).
נהג חדש	<u>הגדרה</u> : אדם שקיבל לראשונה רישיון לרכב פרטי משא קל דרגה C1.	הנהג יוגדר כנהג חדש למשך שנתיים.

חידוש רישיון

חידוש הרישיון ייעשה פעם בשנה או בכל תקופה אחרת שנקבעה בחוק. קילומטראז' הרכב יירשם על הרישיון בעת המבחן הרשמי.

נהג חדש

הגדרה: אדם שקיבל לראשונה רישיון לרכב פרטי / משא קל דרגה c1.

הנהג יוגדר כנהג חדש למשך שנתיים מעת קבלת הרישיון.

נהג חדש

חוקים לנהג חדש

מלווה - אדם בגיל 24 המחזיק ברישיון נהיגה לפחות 5 שנים לסוג הרכב בו נוהג הנהג החדש, או אדם מגיל 30 המחזיק ברישיון נהיגה לפחות 3 שנים לאותו סוג רכב.

1. נהג חדש שטרם מלאו לו 21 שנים, אסור להסיע יותר משני נוסעים. אם יש עימו מלווה - מותר.

2. נהג חדש חייב להצמיד שלט צהוב ("נהג חדש") לחלק התחתון של החלון האחורי במשך שנתיים.

3. נהג שטרם מלאו לו 24 שנים חייב במלווה לחצי שנה: 3 חודשים ראשונים - חובת המלווה חלה בכל שעות היממה. ב-3 חודשים האחרונים - חובת המלווה חלה רק בשעות 21:00 בערב עד 6:00 בבוקר.

4. הנהג החדש צריך לצבור בתקופת הליווי לפחות 50 שעות נהיגה: 20 שעות בדרך עירונית, 15 שעות בדרך שאינה עירונית ו-15 שעות נהיגה לילית.

נהג חדש שהורשע באחת מהעבירות הבאות - רישיונו לא יחודש ולא יהפוך לרישיון רגיל, אלא יוארך בשנתיים נוספות:

1. נהיגה תחת השפעה של סמים / אלכוהול.

2. נהיגה ללא מלווה בתקופת חובת מלווה.

3. נסיעה במהירות העולה על המותר.

4. אי עצירה במפגש מסילת ברזל, כאשר יש חיוב לעצור.

5. אי מתן זכות קדימה

6. אי עצירה ברמזור.

7. עקיפה שלא כחוק.

• בנוסף, רשות הרישוי רשאית לזמנו למבחני נהיגה, בנוסף למה שנקבע בבית המשפט.

חובות דיווח

1. נהג חייב לדווח על כל שינוי במצבו הבריאותי לרשות הרישוי.

2. נהג חייב לדווח על כל שינוי בכתובת מגוריו, תוך 15 יום לרשות הרישוי.

3. שינוי בעלות רכב - באחריות בעל הרכב והרוכש. יבוצע רק לאחר שהוכח לרשות הרישוי כי שולמו כל האגרות והמיסים וכי הוסר כל עיקול\שיעבוד מהרכב.

המוסמכים לפסול רישיון נהיגה

1. בית המשפט - מוסמך להטיל על נהג עונש מאסר, שלילת רישיון וקנס כספי.
2. משרד הרישוי - מוסמך לפסול רישיון מטעמים רפואיים ונהיגה.
3. משטרת ישראל - קצין מוסמך לפסול רישיון במקרים הבאים:

סוג הפסילה	סיבת הפסילה
30 יום	כשהנהג מסכן הולך רגל במעבר חציה
60 יום	כשהנהג מעורב בתאונה בה ניזוק אדם או רכוש
90 יום	כשהנהג מעורב בתאונה בה נהרג אדם

- הנהג ברכב שרישיונו נפסל - דינו עד 3 שנים מאסר, בנוסף לעונשים אחרים שיקבע בית המשפט.

צבירת נקודות

- מעבר לעונש המוטל על נהג שביצע עבירה, נצברות לחובתו נקודות בהתאם לחומרת העבירה, הנקודות שהנהג צובר מטילות עליו חובות מסוימות.
- הניקוד יהא בתוקף למשך שנתיים מיום ביצוע העבירה עד ל-20 נקודות.
- נהג שלא חידש רישיונו במשך שנה יחויב לעבור במבחן מעשי ועיוני.

מספר הנקודות שצבר	אמצעי התיקון
12-22	רשות הרישוי רשאית לזמן את הנהג לקורס הדרכה בנהיגה נכונה, ולחייבו במבחן.
24-36	הנהג יזומן לקורס בנהיגה נכונה ויחויב במבחן.
36 ומעלה	פסילת רישיון ל-3 חודשים וחייב במבחן עיוני (תיאוריה).

חובת הציית לגורמי חוק

1. נהג חייב לציית לפקח עירוני, אע"פ שהוראתו מנוגדת לחוק.
2. נהג חייב לציית להוראות עובדי מע"צ במקום בו מתבצעת עבודה.
3. נהג חייב לציית לשוטר אזרחי / צבאי שהזדהה בתעודה, אף אם אינו לבוש מדים.
4. אם נהג סירב למסור פרטים / להציג ת"ז - השוטר מוסמך לעכבו אף ללא צו עצירה
5. שוטר, בוחן רכב ושמאי רכב מוסמכים לעצור רכב לבדיקה. אם נתגלו ליקויים ברכב, בסמכותם של השוטר ובוחן הרכב לפסול רישיונו.

ליקויים ברכב

- רכב שנמצא בו ליקוי בטיחותי במהלך ביקורת כבישים יזומה ע"י המשטרה - מחויב בדיווח למשרד הרישוי. הנהג יקבל טופס הקובע כי רכבו מורד מהכביש ורישיונו בטל.

- אחר תיקון הליקויים ברכב - חובה על הנהג לבדוק הרכב במכון רישוי ולהגיש למשרד הרישוי טופס המעיד על כשירות הרכב.
- בנוסף, הרכב מחויב בבדיקת מעבדה מוסמכת ואישור בוחן ממשרד הרישוי.

המסמכים שחייב נהג להחזיק בעת נהיגה

1. רישיון רכב בתוקף - בו מופיעים פרטי הרכב. רישיון זה מחודש פעם בשנה לאחר טסט באמצעות תשלום אגרה והצגת ביטוח חובה.
2. רישיון נהיגה בתוקף - בו מופיעים פרטי הנהג ומגבלותיו.
3. ביטוח חובה - מכסה נזקי גוף הנגרמים מתאונה.
3. ביטוח צד ג' - מכסה נזק הנגרם לרכב אחר, שאינו של הנהג המבוטח.
- חובה להציג את הרישיונות הנ"ל בפני שוטר. במידה ולא יוצגו לשוטר - רשאי השוטר לעכב את הנהג ללא צו.
- שינוי במסמכים דורש אישור של רשות הרישוי.
- המסמכים צריכים להיות מקוריים וקריאים, למעט מקרה שהרכב בבעלות תאגיד וקצין הבטיחות חתום על המסמכים, שאז ניתן להסתפק במסמכים מצולמים.
- הנהג חייב בכל ההגבלות שברישיון הנהיגה. לדוג': הרכבת משקפיים.

חובות בעל הרכב

1. איסור מסירת הרכב לאדם ללא רישיון נהיגה בתוקף.
2. שינוי במבנה הרכב (שינוי צבע, שינוי מידת הצמיגים וכד') טעון אישור רשות הרישוי.
3. אי שימוש ברכב לתקופה העולה על חודש מחייב דיווח לרשות הרישוי.
4. העברת בעלות הרכב מוטל על המוכר ועל הקונה. רשות הרישוי תאשר את העברת הבעלות לאחר בדיקה שהרכב אינו מעוקל.

אחריות בעל הרכב

- אחריות לכך שמי שנוהג ברכבו יהיה כשיר לנהיגה ובעל רישיון תקף.
- בעל הרכב אחראי על עבירות הנעשות ברכבו, אלא אם יוכיח שלא נהג ברכב בשעת ביצוע העבירה.

אלכוהול

מבוא

אלכוהול (אתנול) הוא תרכובת אורגנית הנמצא במשקאות חריפים. האלכוהול הוא סם פסיכו-אקטיבי המצוי בכל המשקאות החריפים, והוא המקנה להם את השפעתם על גוף האדם.

השפעות האלכוהול

1. מדכא את יכולת התגובה.
2. משפיע על כושר השיפוט, בייחוד בנושא לקיחת סיכון.
3. משבש את היכולות הקואורדינטיביות.
4. משבש כושר ראייה היקפית.
5. משבש במידה מה את היכולת להתאושש מסינוור.
6. גורם לפגימה זמנית בחדות ראית הנהג.
7. פגיעה בכושר אומדן, מרחק ומהירות.
8. גורם לתחושת נמנום ועושה חשק לישון.

איסור נהיגה תחת השפעת אלכוהול

- על פי חוק אסור לנהג ולמלווה להיות תחת השפעת אלכוהול. נהג ייחשב לשיכור אף אם נסע כחוק.
- "מנה קבועה", על פי החוק, היא מדד לכמות האלכוהול המותרת; צריכת אלכוהול בכמות מעבר לכמות זו - הינה עבירה גם אם הנהג אינו שיכור.
- הערכת מנה קבועה - בממוצע 2 כוסיות קטנות של משקה אלכוהולי.
- בבדיקת דם, הימצאותם של 50 מ"ג אלכוהול ב-100 מיליליטר של דם - נחשבת לשיכרות.
- ההמלצה היא לא לשתות אלכוהול בכלל.
- חשוב לציין כי גם בירה היא משקה אלכוהולי.
- כל משקה אלכוהולי הוא משכר, בין אם הוא מעורבב או שאינו מעורבב וכן הלאה.

עצירה בגין שכרות

בדיקת נשיפה - נשיפה אוויר למכשיר מדידת אלכוהול. ה"מנה הקבועה" במכשיר היא 240 מיקרוגרם אלכוהול בליטר אחד של אוויר נשוף. הבדיקה יכולה לשמש כראיה בבית המשפט.

בדיקת דם או שתן - נותנות מידע באשר לרמת האלכוהול בדם. הבדיקות נעשות במעבדה ע"פ קביעת שוטר.

1. כל שוטר רשאי לעצור נהג בשל חשד לשכרות. הנהג חייב לבצע בדיקת נשיפה ("ינשוף"), או בדיקת דם\שתן במעבדה אם התבקש בידי השוטר.

2. סירוב לדרישה כאמור - דינה מאסר לשנה או קנס של 10,000 ₪
ופסילת רישיון למשך שנתיים.

תרופות

אין כלל הנוגע לתרופות ונהיגה. עם זאת, חלק מהתרופות ידועות בהשפעתן לערנות ותופעות לווי. לכן יש להתייעץ עם הרופא, לעיין בעלון התרופה ולנהוג בזהירות.

עונשים הצפויים לנוהג תחת השפעת אלכוהול

1. קנס כספי.
2. שלילת רישיון.
3. מאסר בפועל.

שאלות בנושא הנהג

1. מי רשאי להיות "מלווה" ל"נוהג חדש" (גם אם הוא אינו מורה נהיגה)
 - א. כל מי שברשותו רישיון נהיגה תקף לאותו סוג רכב ומלאו לו 24 שנים.
 - ב. מי שמחזיק רישיון נהיגה לאותו סוג רכב חמש שנים לפחות ומלאו לו 24 שנים, או שמחזיק רישיון נהיגה לאותו סוג רכב שלוש שנים לפחות ומלאו לו 30 שנים.
 - ג. כל אדם שלא הורשע בעבירת תעבורה בשנתיים שחלפו.

החלק שלישי

עוסק בחלקי הדרך, בנהיגה עצמה ובתאונות דרכים

בדיקות מקדימות

בדיקות שיש לבצע כל יום:

1. מפלס השמן במנוע.
 2. שמן הבלמים.
 3. נוזל ניקוי שמשות.
 4. כמות מי קירור המנוע.
 5. לחץ אויר בצמיגים.
- הבדיקות יבוצעו כאשר הרכב נמצא על מישור (לא בשיפוע) וכאשר המנוע והצמיגים קרים.

בדיקות בעת כניסה לרכב

1. נוודא כי בלם היד מורם.
2. נכוון את המושב כך שיאפשר שליטה אופטימלית בתפעול הרכב.
3. נכוון את משענת הראש כך שהשוליים העליונים של המושב ושפת הראש העליונה יהיו בקו אחד.
4. נכוון את המראה הפנימית כך שישתקף בה החלון האחורי.
5. נכוון את מראות הצד כך שנראה את קצה הדופן של הרכב והתנועה מצדדיו.
6. נחגור חגורת בטיחות כל זמן שהרכב בתנועה.

7. בטרם ההתנעה נוודא כי בלם היד מורם וכי ידית ההילוכים על P (ברכב ידני - על ניוטרל) ואז נתניע (ברכב ידני - נלחץ על המצמד-קלאץ' ואז נתניע).

יציאה מהחניה

- לפני היציאה נאותת לכיוון יציאתנו ונסתכל לכל הכיוונים לוודא שהכביש פנוי.
- במהלך הנסיעה אין לפתוח את דלתות הרכב ואין להוציא חלקי גוף מהרכב.

הדרך וחלקיה

הגדרות

דרך - מקום פתוח שיש לציבור זכות לעבור בו בכל אמצעי, כגון כביש, מסילה, רחוב, ככר, דרך, גשר, סמטה, מעבר, שביל ועוד.

שול הדרך - השטח הסמוך לשפת הכביש, שאין לצידו מדרכה, עד לרוחב של 3 מטרים או עד קצה תעלת הניקוז.

עובר דרך - כל המשתמש בדרך לנסיעה, להליכה לעמידה או לכל מטרה אחרת.

נתיב - בין אם סומן ובין אם לא, נתיב הוא חלק מרוחבו של הכביש, שיש בו מספיק מקום לתנועת טור אחד של כלי רכב, למעט רכב דו-גלגלי. נתיב שסומן הוא "נתיב תחום".

- סימון צהוב בכביש מסמן נתיב לתחבורה ציבורית.

- סימון כתום על הכביש מסמן עבודות בכביש.

כביש חד סטרי - כביש בו נוסעים כלי הרכב בכיוון אחד בלבד. תנועה מנוגדת לכיוון הכביש מותרת לרכב ביטחון בתפקיד או על פי הוראת שוטר.

כביש דו סטרי - כביש בו אין סימונים / תמרורים המעידים על היותו חד-סטרי. במידה ודרך דו-סטרית נחסמה ע"י עמוד, מבנה וכד' יש לעבור את המקום מימין, אא"כ סומן אחרת.

שטח הפרדה (שמו העממי: "אי תנועה") - שטח המחלק את כיווני הנסיעה. השטח עשוי להיות בנוי, סימון צבע, צמחייה, ולא סלול. שטח הפרדה מחלק כביש דו-סטרי לשני כבישים חד-סיטריים. בשטח זה אסור לעצור ויש לנהוג לימנו כל עוד אין תמרור המורה אחרת.

שטח הפרדה בנוי - שטח הפרדה מוגבה כגון מעקה בטיחות, אבן מוגבהת, צמחייה, מדרכה, ועוד.

רחוב משולב - דרך המיועדת למשחקים, הולכי רגל ורכבים. בכניסה לדרך מוצב תמרור המורה על רחוב משולב. המהירות המותרת היא 30 קמ"ש. על הנהג לאפשר לילדים ולהולכי הרגל להמשיך בפעילותם ללא הפרעה.

מעבר חצייה - חלק הכביש המסומן ע"פ סימון / תמרור כמיועד לחצייה של הולכי רגל.

מדרכה - חלק מרוחבה של דרך המצוי בצדו, המשמשת את הולכי הרגל בדרך כלל המדרכה מוגבהת מעל הדרך. לרכב מותר לחצות את המדרכה כדי להיכנס לשטח פרטי או כאשר קיים תמרור המתיר זאת.

שביל - דרך או חלק מהדרך שאינו כביש, שהוקצה לסוג עוברי דרך.

קו עצירה - קו המסומן לרוחב כביש ומסמל היכן יש לעצור אם הנהג נדרש לעצור.

צומת - השטח המתהווה ע"י פגישתם של 2 כבישים או יותר במפלס אחד.

מחלף - מפגש של דרכים במפלסים שונים הכולל את הדרכים המחברות בין המפגש.

מפגש מסילת ברזל - מקום שדרך ומסילת ברזל חוצים זו את זו במפלס אחד והוא מסומן בתמרור שנקבע לכך.

סוגי דרכים

דרך עירונית - דרך המצויה בתחום רשות מקומית, בכניסה אליה מוצב תמרור (עיגול ובתוכו בית), וביציאה ממנה ישנו תמרור מבטל מהירות מרבית מותרת: 50 קמ"ש (אא"כ צוין אחרת בתמרור).

דרך בין עירונית - דרך שאינה עירונית. מהירות מרבית מותרת: 80 קמ"ש ללא שטח הפרדה בנוי, ו- 90 קמ"ש עם שטח הפרדה בנוי (אא"כ צוין אחרת בתמרור).

דרך מהירה - דרך שאינה עירונית, ויש בה 2 כבישים לפחות, המיועדים לתנועת כלי רכב מנועיים. בכל כביש קיימים לפחות 2 נתיבים באותו כיוון נסיעה. בין הכבישים מפריד שטח הפרדה. מהירות מרבית מותרת: 110 קמ"ש (אא"כ צוין אחרת בתמרור). מאפיינים: אין צמתים ומפגש מסילות ברזל, הכניסה להולכי רגל אסורה, מוצב תמרור בכניסה (ובצמוד אליו תמרור האוסר כניסת כלי רכב שאינם מסוגלים לנסוע במהירות המצוינת בו) ותמרור ביטול ביציאה.

שול (נתיב מילוט)

שול הדרך - השטח הסמוך לשפת הכביש, שאין לצידו מדרכה, עד לרוחב של 3 מטרים או עד קצה תעלת הניקוז. השול מאפשר יציאה אל מעבר לשפת הכביש בשעת חירום.

ירידה אל השול

- לפני ירידה לשול יש לבדוק את התנועה מאחור באמצעות המראות, ורק אם הדרך פנויה יש לאותת ולרדת בהדרגה מן הנתיב אל השול.
- אין לבלום באופן פתאומי ולבצע ירידה חדה ופתאומית לשול. פעולה שכזו יכולה לגרום להתהפכות הרכב וסחרורו. הסיבה לכך הינה השוני בין מקדם החיכוך שבין הגלגלים לכביש לזה שבשול.
- רכב איטי המעכב את התנועה בשל מהירות נסיעתו או רוחב מטענו חייב לנסוע בשול בתנאי שהשול עשוי באספלט או בטון.
- בירידה לשול יש להתרחק ככל האפשר מן הכביש.

עצירה בשול

• אין לעצור בדרך מהירה בשול, אלא אם כן המטרה היא למנוע תאונה או במקרה שהרכב התקלקל או אם יש תמרור המתיר זאת. במידה והרכב התקלקל, ניתן להשאירו בשול עד 24 שעות.

• רכב של רשות מקומית, מע"צ או רכב בטחון רשאים לעצור בשול בכדי לבצע עבודות.

• בשעת עצירה בשול יש לבצע את הפעולות הבאות:

1. הפעלת אורות מצוקה (4 אורות המכוונים מהבהבים).

2. בזמן תאורה יש להפעיל גם אורות חנייה.

3. הצבת משולש אזהרה שייראה למרחק 100 מטרים.

• היוצא מן הרכב העוצר בשול מחויב בלבישת אפוד זוהר. במידה ויש שני אפודים, הנהג והנוסע הראשון היוצא מן הרכב ילבשו אותם. האפוד יוחזק בתא הכפפות.

יציאה מן השול

• בטרם עליה מן השול לכביש יש לבצע את הפעולות הבאות:

1. בדיקת מצב התנועה.

2. איתות לכיוון ההשתלבות.

3. עליה הדרגתית לכביש.

צמתים

צומת : השטח המתהווה על ידי פגישתם של שני כבישים או יותר.

הסכנות בצומת

1. בצומת יש תנועה רבה של רכבים בכבישים מנוגדים עם מרווחים קטנים. יש להגיב מהר לפעולות רבות.
2. הולכי רגל רבים חוצים כביש באופן בטוח ולא בטוח.
3. ריבוי תמרורים שעל הנהג לקלוט. התמרורים הרבים מעבירים מסר נרחב ומדויק יותר לגבי ההתנהגות בצומת.
4. מטלות רבות לזמן קליטה קצר (כביש, תנועה, כלי רכב, עוברי דרך, משקל רכבו, סוג רכבו, יכולת תמרון עוד).
5. כביש חלק עקב שחיקת הצמיגים עליו.

פעולות לפני צומת

1. זיהוי תמרורי צומת.
2. האטה.
3. זיהוי תמרורי מתן זכות קדימה (אם יש) - שימו לב: לא תמרור הצומת מגדיר את כללי מתן זכות קדימה, אלא תמרורים וכללים המיועדים לכך.

4. הבטה לרחוק - זיהוי סכנות.
5. בדיקה האם ניתן לצאת מהצומת מבלי להיעזר במרכזו, עקב מצב התנועה.
6. ביצוע פעולות קודם. לדוגמא - הורדת הילוכים.

בצומת עצמו

1. אסור לעקוף, פרט, לתנועה בטורים.
2. (עקרונית) הנהג יכנס ויצא מאותו נתיב, בהתאם לסימון, הוראות תמרורים ורמזורים.

צומת מרומזר

צומת מרומזר הוא צומת שבו יש רמזור.

רמזור אדום - מורה לעצור. יש לעצור לפני קו העצירה. כשאין קו עצירה יש לעצור לפני מעבר החצייה. כשאין מעבר חצייה - יש לעצור בסמוך לעמוד הרמזור הקרוב.

רמזור אדום וצהוב יחד - מורה לעצור ולהתכונן לנסיעה עם הופעת אור ירוק. כל עוד אין אור ירוק אין לנסוע.

ירוק - מורה לנסוע, רק אם הצומת פנוי.

ירוק מהבהב - מוצב בצמתים שמהירות ההגעה אליהם 60 קמ"ש ומעלה. אחרי ירוק מהבהב (שיהבהב פעמים) יופיע צהוב מהבהב המורה כי על הנהג לעצור, אלא אם הוא בתוך הצומת שאז יש להתקדם מהר ככל הניתן.

צהוב - מורה לעצור. במידה ואין באפשרותך לעצור - פנה את הצומת מיד.

צהוב מהבהב - הרמזור יצא מכלל פעילות. על הנהג להאט ככל הניתן ולהישמע להוראות התמרורים וחוקי התנועה.

צומת ללא תמרורים של זכות קדימה

- מי שנוסע ישר - צריך לתת זכות קדימה לרכב הבא מימין.
- מי שפונה שמאלה או מבצע פניית פרסה לשמאל - צריך לתת זכות קדימה לרכב הבא ממול ולאחר מכן לרכב הבא מימין.

צומת עם תמרור עצור

- כשמוצב בצד ימין - מחייב כל רכב בכיוון הנסיעה אליו הוא מופנה לבצע עצירה מוחלטת ולתת זכות קדימה.
- כשמוצב בצד שמאל - מחייב רק את הפונה שמאלה והמבצע פניית פרסה שמאלה.
- תמרורים ככלל יהיו תקפים עד לתמרורים אחרים המורים על ביטולם.

סולם ההיררכיה בדרך:

1. הוראת שוטר.
2. רמזור.
3. תמרור בצומת ללא שוטר/רמזור.
4. חוקי תנועה.

נהיגה

פעולות האסורות בשעת נסיעה על הנהג והנוסעים

1. זריקת חפצים מהרכב.
2. העלאה והורדה של נוסעים.
3. הוצאת אברי גוף מחוץ לרכב (לא רלוונטי לאופנוע).
4. פתיחת דלתות.
5. תדלוק עם מנוע פועל. יש לכבות המנוע בטרם התדלוק (חשש הצתה).

פעולות האסורות על הנהג

1. הסתכלות במערכות תצוגה (צגים למיניהם), למעט GPS.
2. שימוש בנייד לשיחה\הודעות, למעט שימוש בדיבורית שמותר.

• הסעת רכב בכוח הגוף נחשבת כנהיגה ברכב.

נסיעה בימין

חובה על הנהג להשתמש בצדו הימני הקיצוני של הכביש.

היתרונות בנסיעה בצד ימין:

1. יוצר רווח מהתנועה הבאה מהכיוון הנגדי (מונע תאונות חזיתיות).

2. מקטין את המרחק לשול הדרך ומאפשר סטייה קלה לשול במקרה סכנה.

3. מגדיל את טווח הראייה לרכב הנוהג מאחוריו.

4. מאפשר לבצע עקיפה נוחה וקלה לרכב שמאחוריו.

מותר לעזוב את הימין רק כשיש צורך תחבורתי, כדלקמן:

1. בזמן ביצוע עקיפה.

2. בפניה שמאלה מכביש חד סטרי או דו סטרי.

3. כשהנתיב הימני מיועד לתחבורה מסוג שונה (תחבורה ציבורית וכד').

4. בדרך בת 2 נתיבים באותו כיוון נסיעה, מותר לעזוב הנתיב הימני רק לצורך עקיפה או פניה לשמאל.

מתי חובה להחליף נתיב

1. כשמספר הנתיבים גדל\קטן.

2. בכניסה לנתיב האצה וביציאה מנתיב האטה.

הסכנה בעת מעבר נתיב

1. הימצאות רכבים בשטחים המתים וסכנת התנגשות בהם.

2. סטייה פתאומית יכולה לגרום לאובדן שליטה ברכב.

טרם ביצוע פניה

1. נוודא שהפניה מותרת ולא מסכנת הולכי רגל.
2. נבצע בדיקה היקפית.
3. נסתכל במראות.
4. נאותת.

דגשים לנהיגה

1. נסיעה בקו ישר ולהישיר מבט לנקודה הרחוקה ביותר בשדה הראיה - מבט כזה חושף את מרבית הנתונים מהדרך ומונע הפתעות.
2. בסיבובים - להיצמד ככל הניתן לימין, להעביר להילוך המתאים ולהמעיט בשימוש בבלמים.

מי רשאי לנהוג בנתיב לתחבורה ציבורית

1. נכה משותק רגליים.
2. מלווה נכה, כאשר הנכה לידו.
3. רוכב אופניים.

1. צמיג המכוסה בחומר המונע ממנו מגע ישיר עם הכביש, כגון: בוצ, שמן וכד'.

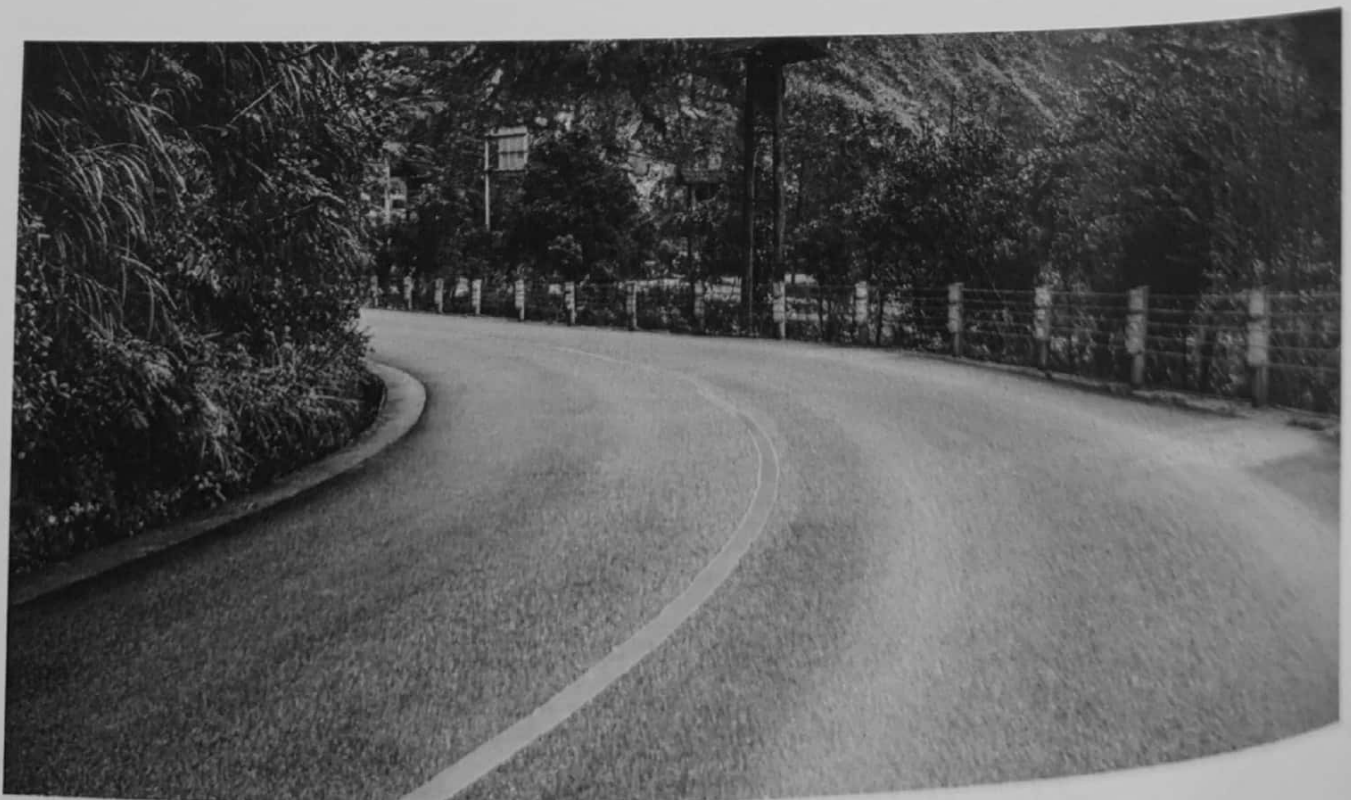
2. בלמים שחוקים.

סטיות ופניות

פניה/עקומה - שינוי כיוון נסיעה.

- אסור לבצע פניה אם הדבר עלול לגרום לסכנה או לשיבוש נסיעה. בביצוע פניה יש להשתמש בבלם כדי להאט בשלב שלפני הכניסה לעקומה ולהאיץ ביציאה ממנה.

- דרך הררית מאופיינת בכביש צר יחסית, פיתולים, עקומות חדות ובשיפועים חדים. כל אלו מעלים את הסיכוי להתרחשותה של סכנה. על כן יש להגביר את הערנות והזהירות בנהיגה בדרך שכזו.

לפני ביצוע הפניה

1. הבטה לשני הכיוונים ווידוא שאין רכבים.
2. זהירות מהולכי רגל העלולים לחצות בעת שתשומת ליבו של הנהג מופנית לכיוון אחר.
3. זהירות מרכב דו גלגלי המנסה לעקוף אותו מימנו.
4. ידיעת סוג כביש עליו אנו נוסעים, והכביש עליו ניסע (בעיקר בפניות שמאלה).

דגשים בעת ביצוע הפניה

1. על הנהג הפונה לשהות את הזמן המינימלי הנצרך וההכרחי בתחומי הצומת.
2. כאשר יש מספר נתיבים המתירים פניה לכיוון (בדרך כלל, מסומן על פני הדרך) - אפשר לבצע מהנתיב פניה, בהתאם לסימון ולעומס התנועה.
3. שימו לב לנתיב ממנו אתם פונים ולאופן הפניה ממנו:
 - כביש דו סטרי - ממרכז הכביש או צמוד לקו ההפרדה (כביש דו סטרי, כיוונים מנוגדים).
 - כביש חד סטרי בעל שלוש נתיבים - צמוד לכיוון הפניה.

עקומות, עליות ומורדות

1. לפני עקומה יש להאט, להיצמד לימין ולהביא בחשבון הופעת רכב מהכיוון הנגדי בנתיב שבו נוסעים בכיוון הנגדי.

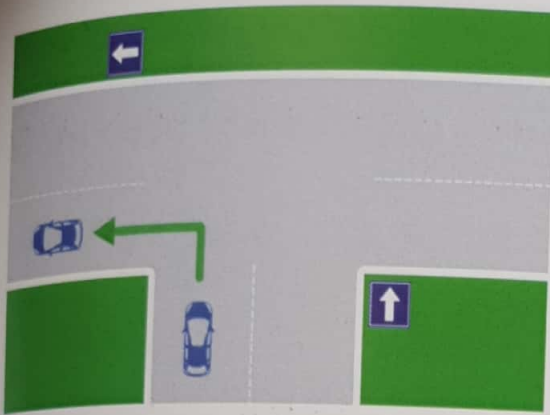
2. אסור לעקוף בעקומות, בהתקרבות לפסגה וכאשר אין שדה ראייה.
3. יש לשלב להילוך נמוך בנסיעה במורד על מנת למנוע שחיקת בלמים.

פניה ימניה

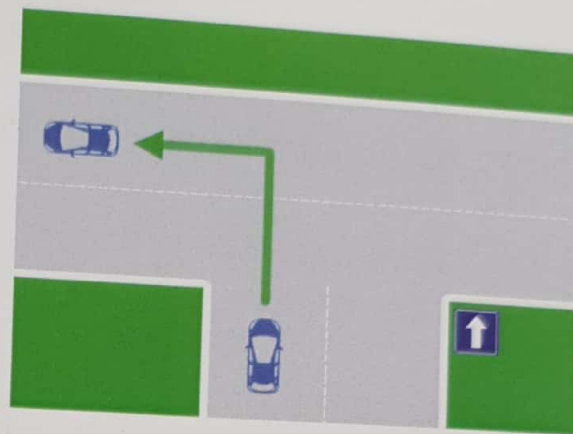
1. יש להיצמד לימין לאורך כל הפניה.
2. ביצוע הפנייה יהיה במהירות סבירה.
3. יש לוודא שלא נמצא רכב\אופנוע מצד ימין.
4. פניה ימניה שלא מהנתיב הקיצוני הימני מותרת רק בכביש שסומנו בו מספר נתיבים המותרים לפניה ימניה.

פניה שמאלה

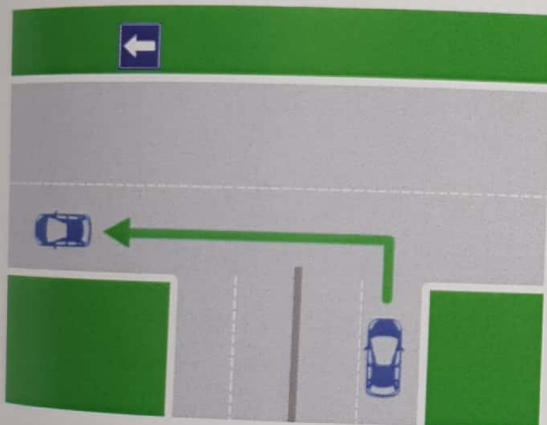
אופן ביצוע הפניה	הכביש אליו אנו פונים	כביש הנסיעה
משמאל לשמאל	כביש חד סטרי / נתיב אחד	כביש חד סטרי / נתיב אחד
מהנתיב השמאלי לנתיב הימני ביותר	כביש דו סטרי או מספר נתיבים	כביש דו סטרי
ממרכז הכביש\צמוד לקו הפרדה לנתיב השמאלי ביותר	כביש חד סטרי	
ממרכז הכביש בקשת לימין (אם הכביש המיועד הוא בעל 2 נתיבים מנוגדים)	כביש דו סטרי	

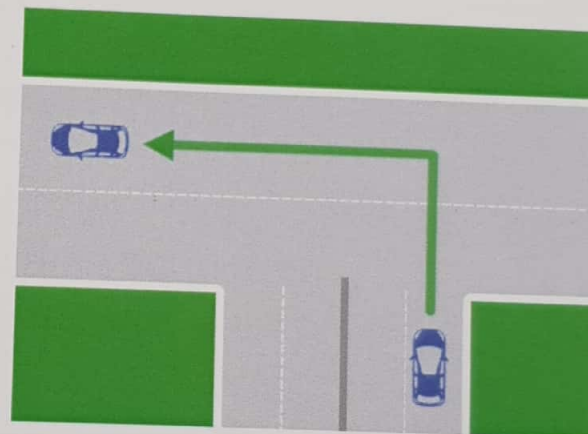
חד סטרי לחד סטרי

חד סטרי לדו סיטרי

דו סטרי לחד סטרי

דו סטרי לדו סטרי

פנית פרסה

פניה של 180 מעלות - חזרה אל המקום ממנו בא הנהג.

תתבצע רק כאשר אין:

1. סיכון.
2. שיבוש לתנועה.
3. איסור באמצעות תמרור או כאשר מסומן קו הפרדה רצוף.

נסיעה לאחור (רוורס)

הנסיעה לאחור אסורה, ומותרת רק אם קיים צורך תחבורתי.

הסכנה שבנסיעה לאחור

1. שטח מת - שדה ראיה מוגבל.
2. קשיים פיזיים לנהג - תנוחת הגוף והידיים קשות.
3. נסיעה מנוגדת לכיוון הנסיעה הרגיל ולכן תגובות הנהג שונות ממה שמורגל.
4. תגובות הרכב לפקודות ההיגוי הפוכות - סיבוב לשמאל בעת נסיעה לאחור, יתפרש כנהיגה לימין קדימה.
5. חוסר נוחות (ע"כ מותרת הנסיעה לאחור ללא חגורת בטיחות).

נקיטת אמצעי זהירות :

1. רק כאשר יש צורך לנהוג לאחור, לבצע נהיגה לאחור.

2. נהיגה במהירות נמוכה.

3. הסתכלות היקפית.

4. להיעזר במכוון (אין חובה).

5. לנקוט באמצעי זהירות.

מהירות

- **מהירות סבירה** - מהירות המאפשרת שליטה ברכב, בהתחשבות בנסיבות : סוג הרכב, סוג הדרך, תנאי הדרך ומצב התנועה.
- **מהירות מותרת** - אין לעלות על המהירות המותרת לפי חוק באותה דרך.
- על מנת להקטין את צריכת הדלק יש לנהוג במהירות מתונה של עד 90 קמ"ש ולהקפיד על לחץ אוויר נכון בצמיגים על פי הוראות היצרן.

הסכנות במהירות גבוהה

1. קושי לקלוט מידע חיוני מהדרך.
2. עצמת מכה גדלה עם הגדלת מהירות (הגדלת מהירות בחזקת שתיים = עוצמת מכה).
3. פרק תגובה קטן בהגדלת מהירות.
4. בלאי הרכב ותצרוך בדלק גדלים עם הגדלת המהירות.

המהירות המרבית המותרת

סוג הרכב		סוג הדרך			
עירונית	לא עירונית בלי שטח הפרדה	לא עירונית עם שטח הפרדה בנוי	מהירה		
רכב פרטי ומסחרי עד 12 טון, משקל כולל. מונית, אוטובוס זעיר ואופנוע מעל 50 סמ"ק.	50	80	90	110	
מסחרי מעל 12 טון, משקל כולל	50	לפי תמרור עד 80			
משאית מעל 12 טון, משקל כולל	אסור לעבור את המהירות המותרת גם אם התמרור מתיר זאת				
רכב איטי, טרקטור ומכונה ניידת	40 קמ"ש לפי תמרור				
טרקטורון	כל הדרכים חסומות בפניו, למעט כביש פנימי במושב קיבוץ - עד 40 קמ"ש				

1. כאשר יש תמרור - חובה לנהוג על פי מהירות התמרור, כל עוד איננו עוקפים את המהירות המותרת לרכב הנהיגה שלנו. כלומר, אם אנו רכב איטי ומותר לנהוג בכביש עד 69 קמ"ש, אנו ננהג עד 50 קמ"ש, על פי המהירות המותרת לכלי הרכב שלנו.

2. ישנם תמרורים הקובעים "מהירות מיוחדת". תוקפם של תמרורים כאלו הוא עד הצומת הקרוב או עד תמרור מהירות אחר או עד תמרור המבטל את תמרור המהירות המיוחדת (בתמרור זה תופיע המהירות המיוחדת ועליה קו אלכסוני).

3. נתיבים מיוחדים :

נתיב האטה - נתיב מעבר בין כביש מהיר לדרך עירונית/בין עירונית.

פסי האטה - מהירות נסיעה בהם 25 קמ"ש.

חשוב לזכור: רכב פרטי, דרך עירונית: 50, דרך שאינה עירונית בלי שטח הפרדה: 80, דרך שאינה עירונית עם שטח הפרדה - 90.

האטה

חובת האטה קיימת במקרים הבאים:

1. בשטח בנוי, מאוכלס ובו הולכי רגל או התקהלות ילדים ואו בע"ח.
2. ראות מוגבלת.
3. לפני פסגה/עקומה/מורד תלול/גשר צר.
4. לפני מעבר חציה, אוטובוס/טיולית המעלים/מורידים נוסעים.
5. תמרור - רחוב משולב, אזור מתון תנועה.
6. מנהרה.

אופן ביצוע ההאטה

1. מבט למראה.
2. הבהוב קצר באורות הבלימה/בלם.
3. ההרפיה מדוושת הדלק ולחיצה על הבלמים לשם האטה הדרגתית.
4. שילוב הילוך מתאים למהירות נמוכה יותר.

שמירת מרחק

שמירת מרחק מאפשרת נהיגה רגועה ובטוחה, שדה ראייה נרחב, עקיפה בטוחה יותר וחסכון בצריכת הדלק עקב שימוש מופחת בבלמים.

מושגים

- **מרחק תגובה** - המרחק שעובר הרכב מהרגע שהבחין הנהג בסכנה ועד שהגיב, כלומר, עד שהחל בפעולת תגובה (למשל, הנחת רגל על דוושת הבלם). זמן התגובה הממוצע הוא $3/4$ שנייה. זמן זה תלוי במצב הנהג וריכוזו.
- **מרחק בלימה** - המרחק שעובר הרכב מרגע שהופעלו הבלמים (דוושת הבלימה) ועד לעצירות המוחלטת של הרכב. מרחק זה תלוי במהירות הנסיעה, בתנאי הדרך ובתקינות הבלמים.
- **מרחק עצירה** - מרחק תגובה + מרחק בלימה : המרחק שעבר מהרגע שהנהג הבחין בסכנה ועד שהרכב עצר באופן מלא.

יחסי מהירות - תגובה - בלימה

- ככל שגדלה המהירות, כך גדל מרחק התגובה בהתאמה (1:1).
- ככל שגדלה המהירות, כך מרחק הבלימה גדלה פי שתיים (1:2).

אופן שמירת המרחק

- **המרחק הנדרש לשמור מן הרכב שמלפנים** - מרחק המאפשר לעצור את הרכב בכל רגע, ולמנוע תאונה. דרישת החוק היא למרחק של שניה בין המקום שהרכב היה מלפנים עד שהרכב שמאחוריו יגיע אליו.

עם זאת, מומלץ לשמור על מרחק של שתי שניות.

• בדיקת המרחק תתבצע על ידי ספירה בלב של "עשרים ואחת, עשרים ושתיים". אם בפרק זמן זה טרם הגעת למיקום בו היה הרכב שמלפנים בעת תחילת הספירה - הרי שאתה שומר מרחק כנדרש.

• כשתנאי הדרך מקשים על הנסיעה (גשם, ערפל, כביש חלק...) יש לשמור על רווח גדול יותר מהרגיל.

שמירת רווח מהצד - בכביש צר ובעומס תנועה יש לשמור רווח המאפשר פתיחת דלת של אחד מכלי הרכב החונים.

בלימה

יש לבלום כאשר ישנה סכנה. בכדי למנוע מצב של סכנה יש לשמור על מהירות התואמת לתנאי הדרך והתנועה, לשמור מרחק ולהביט הרחק קדימה.

ביצוע בלימת חירום תתבצע כאשר :

1. יש סיבה ביטחונית.

2. ניסוי בלמים - מותר לבצע ניסוי כזה רק לאחר נקיטת אמצעי בטיחות ויידוא כי הדבר לא יגרום לנזק.

תהליך בלימת הרכב :

• בלימה ברכב מושגת באמצעות חיכוך בין דיסקית הבלם ורפידות הבלם.

- בבלימה נוצר חום - אנרגיית תנועה הופכת לאנרגיית חום.
- חימום יתר גורם לירידה בכושר הבלימה והדפת ריח חזק. כאשר הדבר מתרחש יש להוריד מהירות ולאפשר לבלמים להצטנן. במקרה קיצוני, לעצור את הרכב.

שאלות בנושא מהירות ובלימה

1. כשלוחצים על דוושת הבלם בעת בלימת חירום:

- א. הרכב נעצר בו במקום.
- ב. הרכב נעצר בו במקום רק במהירות 50 קמ"ש או פחות.
- ג. מרחק העצירה של הרכב קבוע ואינו תלוי במהירות הנסיעה.
- ד. הרכב ממשיך לנסוע למרחק מסוים עד לעצירה הסופית.

2. מהו "מאט מהירות"?

- א. מערכת אלקטרונית המפעילה אוטומטית את הבלמים בעת נסיעה בירידה תלולה, ובכך מונעת התחממות ואבדן של הבלמים.
- ב. מנגנון חשמלי או הידרולי שאינו קשור למערכת הבלמים ברכב והמשמש להאט הרכב בעת הפעלתו.
- ג. מערכת המותקנת ברכב, המסייעת לבלימת חירום ובולמת את הרכב בו במקום.
- ד. מנגנון חשמלי המותקן במערכת הבלמים, המדומם את המנוע, ובכך שומר על מהירות קבועה של הרכב בכל דרך.

עקיפה

הגדרה : סטייה של רכב מנתיב הנסיעה, מעבר על פני רכב אחר וחזרה לנתיב הנסיעה הקודם.

הדברים שצריך לברר לפני ביצוע עקיפה

1. האם יש צורך בעקיפה.
2. מהו הפרש המהירויות של המכוניות וכן, מהי המהירות המותרת בכביש.
3. האם מותרת עקיפה.
4. האם ניתן להשלים את העקיפה.

מתי אסור לבצע עקיפה

1. כשעלולה לשבש את התנועה.
2. שדה ראיה מוגבל בשל תאורה, מבנה כביש ועוד.
3. לפני מעבר חציה, קו עצירה, גשר צר, פסגה או עקומה בכביש.
4. 50 מטר לפני מנהרה ועד 50 מטר אחריה.
5. כשיש תמרור האוסר עקיפה.
6. 100 מטרים לפני מפגש עם מסילת רכבת (יופיע תמרור 132) או מעבר חציה.

7. בתוך צומת, פרט, לצומת בה התנועה מתבצעת בטורים לאותו כיוון, כלומר, רבת נתיבים (אגב: בצומת מותר לבצע עקיפה של רכב דו-גלגלי או עגלה הרתומה לבעל חיים).

8. כאשר רכב עצר על פי חוק (לפני צומת, מעבר חציה, רמזור אדום ועוד).

9. כאשר אנו עוברים על חוק אחר, למשל, חצית קו הפרדה רצוף על מנת לעקוף.

חובת הנעקף

- לאפשר עקיפה בטוחה ע"י הצמדות לימין ושמירה על מהירות קבועה.
- לשמור על מרחק מן הרכב שלפנים על מנת לאפשר לרכב העוקף להיכנס במרווח שנוצר.

אופן ביצוע העקיפה

1. בדיקה התנועה החזיתית והמרחק ממנה (הסכנה : תאונה חזיתית).
2. הצצה במראות - לוודא כי אף רכב אחר לא מנסה לעקוף.
3. איתות לשמאל, סטייה שמאלה, ההאצה למהירות הנדרשת (הסכנה: התנגשות בשטח הפרדה מובנה, ביחוד בכביש חד סטרי).
4. צפירה - כאשר אנו מול הרכב הנעקף להסבת תשומת ליבו לעקיפה.
5. חזרה ימינה - לוודא שיש מרחק ביננו לנעקף.

ניתן לעקוף יותר מכלי רכב אחד, בתנאי שאיננו גורמים בכך להפרעה או לסיכון.

גם בעת העקיפה אין לעבור את המהירות המרבית המותרת!

המקרים בהם מותר לעבור על פני רכב מימין

1. כאשר הרכב שמלפנים נמצא בנתיב פניה שמאלה והוא מאותת לפנייה שמאלה.
2. כאשר אנו נוסעים קדימה בכביש חד סטרי או בעל מספר נתיבים, ואנו רואים רכב אשר פונה לכביש שלנו בפניה שמאל. מותר לעקפו עד שישלים את הפניה.
3. בעת נסיעה בנתיב המשמש לפניה ימין, מותר לעבור על פני רכב המצוי בנתיב השמאלי.
4. כאשר התנועה בטורים או בצפיפות, מותר לטור הימני לנוע במהירות העולה על הטור השמאלי.
5. כאשר הרכב נוסע בנתיב ימני המיועד לתחבורה ציבורית (נת"צ).

עקיפתו של מכשול החוסם את הכביש

סוג הכביש	כיצד מותר לעבור
חד סטרי	מימין ומשמאל
דו סטרי	מימין
כביש המוסדר ע"י שוטר\עובד מע"צ	יש להישמע להוראות

זכות קדימה

- מתן זכות קדימה מאפשר לנהגים אחרים ולהולכי רגל להמשיך בדרכם מבלי לעצור או להאט.
- ההסדר של קבלת ומתן זכות קדימה יהיה על פי הרמזורים והתמרורים.
- גם כשמוענקת לך זכות קדימה (על ידי תמרור וכד') - אין לסמוך על כך, ויש לנהוג בזהירות בכל צומת.

כללי מתן זכות קדימה

1. ביציאה מחצר, תחנת דלק וכד' - יש להאט ולתת זכות קדימה להולכי הרגל שעל המדרכה ולרכבים שעל הכביש.
2. ביציאה מדרך עפר או מחניה לכביש - יש לתת זכות קדימה לרכבים שעל הכביש.
3. במעבר חציה חובה לתת להולך הרגל זכות קדימה עד שישלים מעבר הכביש.
4. במעבר מנתיב לנתיב - יש לתת זכות קדימה לכלי הרכב הנמצאים בנתיב בו אנו משתלבים.
5. בהתקרבות לצומת, זכות קדימה לרכב מימין.
6. בכביש תלול וצר - תינתן זכות קדימה לרכב העולה.
7. כאשר שני רכבים נפגשים בדרך צרה - עליהם להאט ואף לרדת לשוליים על מנת לאפשר מעבר הדדי.

• מדרג הציות לגבי מתן זכות קדימה:

1. שוטר.

2. רמזור.

3. תמרור.

4. חוק.

מתן זכות קדימה בצומת

בהגיענו לצומת ללא רמזורים או תמרורים יש לנהוג על פי הכללים הבאים:

1. יש לתת זכות קדימה לכלי רכב הנמצאים בצומת או מתקרבים אליו.
2. אסור להיכנס לצומת כאשר לא נוכל להשלימה.
3. נקודת העצירה לפני נקודת ראות התנועה או אם יש סימון.

שאלות בנושא עקיפה וזכות קדימה

1. מתי מותר לעקוף בעקיפה אחת שני כלי רכב הנעים לפניך בנתיב שלך?
 - א. החוק אוסר עקיפה כזו מכל וכל.
 - ב. רק בדרך שאינה עירונית.
 - ג. רק כשאתה עוקף שני כלי רכב פרטיים.
 - ד. כשאין איסור עקיפה וכשאפשר להשלים את העקיפה ללא סיכון.

עצירה וחניה

הגדרות

1. עצירה (לא מוגדר בתקנות) - העמדת רכב לצורך פריקה/הטענת מטען, העלאה/הורדת נוסעים, ללא הפסקות.
2. חניה - העמדת רכב לא לשם העלאת/הורדת מידית של נוסעים/מטען, בין ויש נהג ברכב ובין שלא.

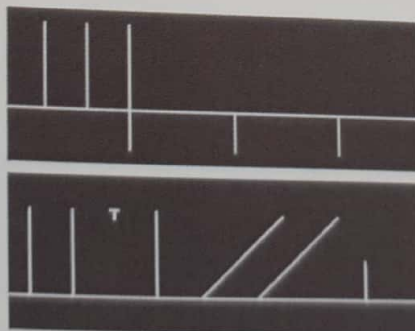
סדר פעולות - חניה

1. בדיקת הסביבה: האם מותר לחנות? בדיקת שטח (מראות), איתות וסטייה למקום החניה.
2. חניה בכיוון נסיעת הכביש.
3. מרחק הגלגלים למדרכה/שפת כביש לא יעלה על 40 ס"מ.
4. הילוך: במישור/עליה - נשלב להילוך ראשון, בירידה - נשלב להילוך אחורי (R) או למצב חניה (P) ברכב אוטומטי.
5. מצב הגלגלים: בעליה: כשיש מדרכה - נכוון את הגלגלים הקדמיים לכיוון הכביש. כשאין מדרכה - נכוון את הגלגלים הקדמיים לשפת הכביש. בירידה: נכוון את הגלגלים לכיוון שפת הכביש הימנית.
6. להפסיק את פעולת המנוע, להוציא את מפתח הרכב ממתג ההצתה ולהפעיל את בלם החניה.

חניה ועצירה בשולי הדרך

סוג הדרך	אופן החניה
דרך עירונית	מותר לחנות רחוק ככל האפשר משפת הכביש
דרך שאינה עירונית	אסור לחנות, למעט העלאת והורדת נוסעים
דרך מהירה	אסור לחנות\לעצור, למעט רכב בטחון\עבודה בתפקיד
כביש חד סטרי	החניה מותרת מימין ומשמאל, בתנאי שאין הפרעה להולכי הרגל. במידה וחנו בצד שמאל ירדו כולם למדרכה פרט לנוסע שליד הנהג
כביש דו סטרי	החניה מותרת מצד ימין בלבד

- כשיש סימוני חניה על הכביש - יש לחנות על פי הסימונים.

- כאשר יש תמרור המתיר חנייה לרכב עד 2,200 ק"ג - מותר לחנות על המדרכה בתחום המסומן בפס.

- בשבתות ובחגים - מותר לרכב פרטי לחנות בתחנת אוטובוס בהתאם לכתוב בתמרור המוצב בתחנת האוטובוס.

מקרים בהם אסור לחנות

1. במקום הגורם עיכוב או הפרעה לתנועה (כגון הסתרת תמרור).
2. כאשר יש תמרור האוסר על חניה (האיסור תקף עד היכן שמוצב תמרור קצה או עד הצומת הקרוב או עד מקום שבו מוצב תמרור המתיר חניה).
- תמרור אוסר חניה תקף רק בצד שבו הוא מוצב ובשול הדרך.
3. חניה במקביל לרכב אחר.
4. על גשר.
5. בכביש דו סטרי, בעל נתיב אחד.
6. חניה שאינה מקבילה לכביש, אלא, יוצרת זווית של 90 מעלות או קרוב לכך.
7. לצד מעקה בטיחות.
8. על מדרכה (אם לא מסומן אחרת - אם יש מספיק מקום להולכי רגל והמקום הוסדר על פי חוק העזר העירוני) ושביל אופניים.
9. תחנת מוניות (רק לשם הורדת נוסעים).
10. 2 מטר מלפני ולאחרי ברז כיבוי אש.
11. 12 מטר לפני קו עצירה.

12. 12 מטר לפני ואחרי צומת.

13. 12 מטר לפני מעבר חציה וכן על מעבר החצייה (אחריו מותר).

14. 12 מטר לפני קו עצירה.

15. 20 מטר לפני ואחרי תחנת אוטובוס. מותר להעמיד רכב מול תחנת האוטובוס בתנאי ורוחב הכביש עולה על 12 מ'.

16. 20 מטר לפני ואחרי מפגש מסילת רכבת.

17. 50 מטר לפני ואחרי מנהרה.

18. בחנית נכה, פרט לבעל תו נכה.

19. חניה לרכב הנושא חומרים מסוכנים ומשקלו הכולל המותר עולה על 4,000 קג - במרחק שלא יפחת מ-400 מטר.

מסילת ברזל

מסילת ברזל - מקום בו דרך ומסילת ברזל חוצות זו את זו במפלס אחד המסומן בתמרור שנקבע לכך.

בהתקרבות למסילת ברזל

1. יש להאט.

2. אסור לעקוף 100 מטר לפני מפגש עם מסילת רכבת.

3. אסור לחנות 20 מטר לפני מסילת רכבת.

בהגיענו למסילת הברזל

1. כאשר יש אות (רמזור\מחסום בתנועה) המחייב לעצור, חייבים לעצור במקום המיועד (קו העצירה\מחסום\סימן אחר) לפני מפגש הרכבת ולא להמשיך בנסיעה. אם אין סימון, יש לעצור 4 מטרים מהפס הרכבת הקרוב. נמשיך לנסוע רק לאחר שהרכבת סימה את לעבור בדרך והאזהרה הופסקה.

2. כאשר נדלקת נורה אדומה ו\או המחסום בתנועה - חל איסור לעבור את מסילת הברזל עד אשר המחסום יתרומם לגמרי ולא נשמע\נראה את הרכבת.

3. תמרור עצור - תמרור עצור לפני רכבת כולל מספר חוקים נוספים:

א. עצירה.

ב. כיבוי מכשירים רועשים (רדיו, דיסק...).

ג. פתיחת חלון קרוב ועצירה.

ד. הפניית מבט לכיוון המסילה.

תקלות בנסיעה

1. במידה והרכב נתקע בכביש - מותר לתקן את התקלה בדרך בתנאי שהדבר אינו מפריע לזרימת התנועה. יש למקם משולש אזהרה אדום שייראה לכל הפחות למרחק 100 מטר לבאים מאחור.

2. אין להשאיר רכב בצד הכביש ליותר מ-24 שעות.

נסיעה ותאורה

מבוא

הנהיגה הלילית קשה ומסוכנת יותר מן הנהיגה באור יום. הצטברות גורמים שונים כגון עייפות, סינוור, ראות לקויה ועוד מצריכים מוכנות ותשומת לב מיוחדת על מנת שהנהיגה תהיה בטיחותית. אורות הרכב מאפשרים ראות וזיהוי של כלי הרכב הסמוכים. עם זאת, אורות הרכב עלולים להוות סיכון בשל תכונתם המסנוורת. על כן יש ללמוד כיצד להשתמש בהם באופן מיטבי.

- לפני כל נסיעה, יש לוודא ערנות הנהג וכשירותו לנהיגה.
- הצטברות לכלוך על השמשה מגבירה את הסנוור - על כן יש לנקות השמשה בטרם נהיגה לילית.
- נהיגה רצופה בלילה גורמת לעייפות - יש להיות ערניים לכך.
- במידה והנהג חש עייפות, יש לבצע עצירת התרעננות.

הגדרות

זמן תאורה - זמן בו הראייה לקויה בשל תנאים (אוויר, אור וכד'). בזמן זה יש להדליק שני פנסים.

זמן לילה - החל מרבע שעה לאחר שקיעת השמש ועד תחילת רבע שעה לפני הזריחה.

עמעום - כיבוי אור גבוה הדלקת אור נמוך.

- אור בלימה - בלחיצה על דוושת הבלם תידלק נורית אדומה, שמתריעה על בלימה.
- אור נמוך / אורות מעבר/ אור "רגיל" - אור אבימטרי (אור ימין רחוק טווח משמאל) ומאיר 30 מטר. שימוש נוסף, הוא כאשר אנו בדרך עירונית ויש חשש לסינוור רכב בידי אור גבוה.
- אור גבוה / אור דרך - אור חזק, לטווח 100 מטר, מסנוור (דרך המראה או כשמגיע ממול). נהיגה בדרך עירונית (בתנאי שלא יסנוורו) ולא עירונית, בתנאי שהדרך לא מוארת מספיק.
- אור נסיעה לאחור - בשילוב הילוך אחורי (R) - תדלק נורה לבנה מאחור.
- פנסי מצוקה - יש להפעילם בעת מצוקה. בלחיצה על לחצן המצוקה, יהבהבו הפנסים מלפנים ומאחור.

הסיכון בנהיגה לילית

1. שדה ראייה מוגבל
2. קשיים באומדן מרחק מהירות של כלי רכב.
3. סינוור מרכבים ממול ומאחור.
4. עייפות מוגברת.

מהירות ואורות

1. יש להאט כאשר הראות לקויה.
2. מהירות הנהיגה תיקבע ע"פ טווח האורות.
3. חל איסור לנהוג כאשר התאורה מקולקלת.

מניעת סינוור

1. יש לדאוג לכיוון נכון של הפנסים בטרם הנסיעה.
 2. ברכב שקיים כיוון פנסים מבפנים - יש לשנות את זווית הפנסים כאשר הרכב עמוס (מטען/נוסעים) מאחור.
 3. יש לעמעם אורות כאשר נכנסים למנהרה.
 4. עמעום כאשר רכב בא ממול.
 5. עמעום כאשר הפנסים מאירים את אחורי הרכב שלפנים (מניעת סינוור נהג הרכב).
 6. עמעום כאשר חונים בדרך עם תנועה.
- אין לנהוג כאשר אחד הפנסים לא תקין.
 - בכדי להימנע מסנוור - יש לסמן לרכב המסנוור באמצעות אורות הדרך (הבהוב), להאט, להיצמד לימין הדרך ולעקוב במבט אחר הקו הצהוב שבימין הדרך. ובאופן כללי יש לשמור על פנסים ומראות נקיים.
 - אין לסנוור בחזרה.

כלי רכב שונים

1. מכונה ניידת/ בגרירת מכונה נגררת - יש להתקין מחזירי אור ופנס המפיץ אור אדום בצד שמאל של הרכב.
2. רכב רחב (מעל 210 ס"מ) - עליו להיות מצויד בפנסי רוחב. בחניה: פנסי רוחב ופנסים אחוריים.

תאונות דרכים

כללי

ההגדרה של "תאונת דרכים" - אירוע בלתי מכוון שתוצאותיו פגיעה באדם\רכוש.

ככלל, ככל שמהירות הנסיעה גבוהה יותר - כך הפגיעה תהיה חמורה יותר.

סדר פעולות לאחר תאונת דרכים

בתאונה שאתה עד לה (בהתאם לחוק "לא תעמוד על דם רעך"):

1. עצירה בצד.
2. הזעקת שרותי הצלה.
3. הגשת עזרה כמידת הכשרתו.
4. הרחקת הסקרנים.

בתאונה שאתה מעורב בה

1. כאשר יש נפגעים: יש לעצור מיד את הרכב (לא להזיזו ממקומו), אלא אם הורה על ידי שוטר, או, אם יש הכרח להשתמש ברכב לצורך פינוי נפגעים והגשת עזרה.
2. כאשר אין נפגעים: חובה להזיז את הרכב, על מנת שלא יפריע לזרימת התנועה.
3. מסירת פרטים (כדלקמן).

במקרה של פגיעה ברכב\רכוש שאין בעליהם נוכח

1. על הנהג הפוגע להשאיר פרטיו במקום הניכר לעין וכן להודיע למשטרה על הפגיעה בתוך 24 שעות.
2. במידה ונזדמן שוטר למקום, אין חובה להודיע למשטרה.

הפרטים שיש למסור לאחר תאונה

1. רישיון נהיגה.
2. רישיון רכב.
3. תעודת ביטוח.
4. שם הנהג ובעל הרכב.

אביזרים המקטינים נזק בעת תאונה

1. חגורה.
2. משענת ראש.
3. כריות אוויר.

שאלות בנושא עצירה, חנייה, רכבת ותאורה

1. מהו "מרחק העצירה" של רכב?

א. המרחק שעובר הרכב מרגע שנהג הרכב מבחין בסכנה שלפניו ועד לעצירתו של הרכב.

ב. המרחק שעובר הרכב מהרגע שבו מגיב הנהג לסכנה ועד לרגע שהוא לוחץ על דוושת הבלמים של הרכב.

ג. המרחק הנחוץ לעצירה במהירות מסוימת.

ד. המרחק שעובר הרכב מתחילת הבלימה ועד שהרכב נעצר.

2. חנייה זוויתית בכביש:

א. אסורה, פרט לקטנועים ולאופנועים.

ב. מותרת כאשר יש סימון מיוחד לכך.

ג. מותרת רק בכביש רחב.

ד. אסורה, פרט לרכב שאורכו שלושה וחצי מטרים או פחות.

החלק הרביעי

עוסק בסוגי התמרורים השונים

מבוא

תמרורים זה השפה של הדרך, והם נועדו להכווין את המשתמשים בדרך כיצד להתנהג. כל משתמש בדרך חייב לציית לתמרורים השונים ולנהוג בהתאם למה שהתמרור מורה, ואי-ציית לתמרור הינה עבירת דרך.

התמרורים מחולקים לקבוצות שונות, כאשר לכל קבוצה יש צורה וצבעים ייחודיים, ולכל קבוצה יש מטרה והוראות שונות.

תמרורי אזהרה והתראה

תמרורי אזהרה והתראה אלו תמרורים שמטרתם היא להזהיר את הנהג מפני מכשולים בדרך כדי לאפשר לו להתכונן בהתאם.

צורתם של תמרורי האזהרה היא משולש **אדום** שווה צלעות. הצורה שנמצאת בתוך המשולש מציינת את סוג המכשול.

הכביש הולך וצר

דרך מפותלת

עקומה ימינה ואח"כ שמאלה או שמאלה ואח"כ ימינה, בהתאמה

עקומה חדה ימינה או שמאלה, בהתאמה

כביש משובש

צמתי הסתעפות: ימינה ולאחר מכן או שמאלה ולאחר מכן ימינה, בהתאמה

צומת קמץ

צומת הסתעפות: ימינה או שמאלה, בהתאמה

צומת הצטלבות

הכביש הולך וצר מצד ימין או מצד שמאל, בהתאמה

גודש תנועה לפניך.

התמזגות עם כביש שבו זכות קדימה מימין או משמאל, בהתאמה. אין פניה ימינה או שמאלה

התמזגות של כביש שבו זכות קדימה עם דרך צדדית מימין או משמאל, בהתאמה. אין פניה לדרך הצדדית

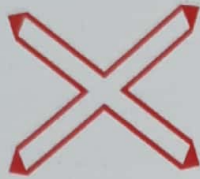
רמזור

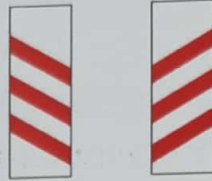
מעגל תנועה

מעבר חצייה
להולכי רגל
בקרבת מקום

מקום מפגש
מסילת ברזל -
מסילה אחת

מפגש מסילת רכבת
בהמשך. פס אחד -
מרחק 100 מ' שני
פסים - מרחק 200 מ'
שלושה פסים -
מרחק 300 מ'

מפגש מסילת ברזל.
הוצב עם חצים
מתחתיו, תתכן
תנועת רכבות בשני
הכוונים

רכבת מקומית
חוצה בשני
הכוונים

ירידה תלולה

תמרור "עצור"
בהמשך הדרך

מנהרה

תנועת אופניים

הולכי רגל
בקרבת מקום

בעלי חיים

תנועה דו סטרית

פסי האטה

אבנים מידרדרות
מימין או משמאל,
בהתאמה

סכנת החלקה

תאונה

מקום מסוכן
שלגביו לא
נקבע תמרור מיוחד

רכב עבודה
או טרקטור
חוצה

תמרורי הוריה

תמרורי הוריה אלו תמרורים שמטרתם היא להסדיר את התנועה ולהורות לנהג כיצד לנהוג בכביש. צורתם של תמרורי הוריה היא עיגול או ריבוע בצבע כחול. הצורה שנמצאת בתוך העיגול או הריבוע מציינת את סוג ההוראה.

סע ימינה
או שמאלה

סע ימינה

סע ימינה

סע ישר

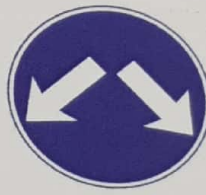
סע ישר או ימינה

כניסה לדרך
מהירה

עבור את המקום
המסומן מצדו
הימני או השמאלי,
בהתאמה.

עבור את המקום
המסומן מימין או
משמאל

סע בפניית פרסה
ימינה או שמאלה,
בהתאמה

סע ישר או בפניית
פרסה ימינה,
פניית פרסה
שמאלה אסורה.

נתיב חד-סטרי
לתנועת אופניים.
הנסיעה מותרת
בכיוון המסומן
בלבד

אזור מיתון תנועה

רחוב משולב

דרך לרכב מנועי
בלבד

דרך לרכב מנועי
שמסוגל ומורשה
לנוע במהירות
שאינה פחותה מזו
שצויינה בתמרור
בקמ"ש

שבילים נפרדים
לאופניים בלבד
ולהולכי רגל בלבד,
בהתאמה

שביל משותף
לאופניים ולהולכי
רגל בלבד

שביל לאופניים בלבד

שביל להולכי
רגל בלבד

זכות קדימה

תמרורי זכות קדימה אלו תמרורים שמטרתם היא לקבוע לנהגים את סדר התנועה בצמתים ובכבישים.

התקדם בזהירות
(תמרור נייד)

עצור!
(תמרור נייד)

מעגל תנועה

עצור! תן זכות
קדימה לתנועה
בדרך החוצה
לרבות מסילה

תן זכות קדימה
לתנועה בדרך
החוצה לרבות
מסילה

לך זכות
קדימה בדרך

לך זכות קדימה
בקטע דרך צרה
לגבי התנועה
מהכיוון הנגדי

תן זכות קדימה
בקטע דרך צרה
לתנועה מהכיוון
הנגדי

תן זכות קדימה
להולכי הרגל
החוצים

תמרורי איסורים והגבלות

תמרורי איסורים והגבלות אלו תמרורים שמטרתם היא להגביל את תנועת הנהגים בכביש. צורתם של תמרורי איסורים והגבלות היא עיגול עם מסגרת בצבע אדום. הצורה שנמצאת בתוך העיגול מציינת את סוג האיסור או ההגבלה.

אסורה הכניסה
לרכב המוביל
חומר מסוכן
החייב בסימון
על פי דין, למעט
אספקת דלק וגז

אסורה הכניסה
לרכב מנועי מסחרי
שמשקלו הכולל
המותר בטונות
עולה על הרשום
בתמרור

אסורה הכניסה
לכל רכב מנועי

אסורה הכניסה
לכל רכב

כביש סגור -
בשני הכוונים -
בפני כל רכב

אסורה הכניסה
לאופניים

אסורה הכניסה
לבעלי חיים

אסורה הכניסה
לרכב עבודה
ולטרקטור

אסורה הכניסה
לאופנוע

אסורה הכניסה
לרכב מנועי,
למעט רכב דו-
גלגלי

אזור אסור
ללימוד נהיגה

אסורה הכניסה
לרכב שרחבו -
כולל המטען -
עולה על מספר
המטרים הרשום
בתמרור.

אסורה הכניסה
לרכב שגובהו -
כולל המטען -
עולה על מספר
המטרים הרשום
בתמרור

אסורה הכניסה
לכל רכב,
שמשקלו הכולל
המותר בטונות
עולה על הרשום
בתמרור

אסורה הכניסה
להולכי רגל

אסורה פניה
ימינה או שמאלה,
בהתאמה, בפניה
הקרובה

מהירות מיוחדת:
אסורה הנסיעה
במהירות העולה
על מספר הקמ"ש
הרשום בתמרור

אזור דרכים
עירוניות

אסור לרכב מסחרי
לעקוף או לעבור
על פניו של רכב
מנועי באותו כיוון
נסיעה

אסור לעקוף או
לעבור על פניו
של רכב מנועי
הנע על יותר
משני גלגלים
באותו כיוון נסיעה

חנייה בלעדית
לרכב של נכה
בעל תוית
כבתמרור

אזור אסור לחנית
רכב מסחרי
שמשקלו הכולל
המותר עולה על
10,000 ק"ג

אסורה כל עצירה
וחניה של רכב בדרך
בצד שבו הוצב
התמרור, אלא אם
דרוש הדבר למילוי
הוראות כל דין.

אסורה חניית
רכב בדרך
בצד שבו הוצב
התמרור.

אסורה פנית
פרסה לימין
או לשמאל,
בהתאמה
בפניה הקרובה

תמרור למסר מחייב
שלגביו אין
תמרור בלוח
התמרורים

עצור!
בקורת מכס

תמרורי תחבורה ציבורית

תמרורי תחבורה ציבורית אלו תמרורים וסימונים על גבי הכביש שמטרתם להסדיר את התנועה של התחבורה הציבורית בדרך.

תחנת מוניות:
אסורה עצירה
וחניית כל רכב
אחר, פרט
להורדת נוסעים

מוניאון האביב	
4	רידינג
18	רמת הנשיא

תחנת רכבת
מקומית

רחוב המסגר	
10	בני ברק
300	נחניה אסטרוט
20	קרית אונו
11	רעננה
500	ביתר עמרם
40	כפר סבא

תחנת
אוטובוסים
ציבוריים

התנועה בכיוון
המסומן בחץ הלבן
מותרת לכל כלי
הרכב. לרכב ציבורי
מותרת גם הנסיעה
בכיוון הנגדי

כביש או נתיב
לתחבורה ציבורית

תחנת הסעה
לחיילים להעלאה
ולהורדה בלבד

מקום עצירה
למונית להעלאת
והורדת נוסעים
בלבד. אסורה
עצירה וחניית כל
רכב אחר

תמרורי מודיעין והדרכה

תמרורי מודיעין והדרכה אלו תמרורים שמטרתם היא לספק לנהג מידע על המשך הדרך כדי שיוכל לתכנן את נסיעתו כדי להגיע ליעד הרצוי.

צורתם של תמרורי מודיעין היא מלבן בצבע כחול או ירוק, כאשר תמרורים בדרך בין-עירונית יהיו בצבע ירוק, ותמרורים בדרך מהירה יהיו בצבע כחול.

שתי יציאות
עוקבות וסמוכות

הכוונה מוקדמת
ליעדים לפני
צומת

הכוונה ליעדים
מעל הנתיבים

הכוונה ליעדים
מעל הנתיבים
לפני מחלף

שם המחלף או
הצומת. המספר
בתמרור מציין
את המרחק
במטרים

יעדים בדרכים
שאין עירוניות

היציאות הבאות

מקום היציאה
מהדרך

הכוונה ליציאה
בלבד

הכוונה ליציאה
מהדרך

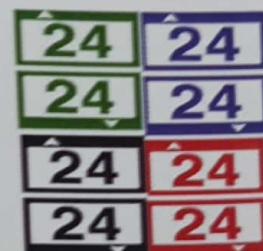
הכוונה מעל
הנתיבים לפני
מחלף בדרך
עירונית

הכוונה ליעדים
בדרכים עירוניות

הגדרת תנועות
בנתיבים

מספר הקילומטר
בדרך

מספרה של
דרך

שינוי במספר
הנתיבים:
מספר הנתיבים
בכביש הולך
וקטן, מימין או
משמאל בהתאמה

שינוי במספר
הנתיבים: מספר
הנתיבים בכביש
הולך וגדל, מימין
או משמאל,
בהתאמה

כביש חד סטרי:
כניסה לקטע
כביש שבו התנועה
מותרת רק בכוון
המסומן בחץ

מורה דרך
בצומת או
במחלף

הכוונה מעל
הנתיבים לפני
צומת בדרך
עירונית

תמרור לאזהרה
או להודעה רק
למסר שלגביו
אין תמרור
בלוח התמרורים

מותרת החניה
על המדרכה

חניה לכלי רכב

כביש ללא
מוצא מימין או
משמאל, בהתאמה.

כביש ללא מוצא

מנהרה

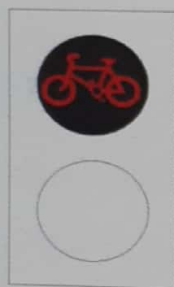
המסר בתמרור
שמעליו מיועד
לפונה בכוון
החץ

תמרורי רמזורים ובקרת נתיבים

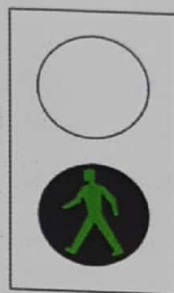
תמרורי רמזורים ובקרת נתיבים אלו תמרורים חשמליים מיוחדים שמטרתם היא לשלוט ולווסת את זרימת התנועה בדרך.

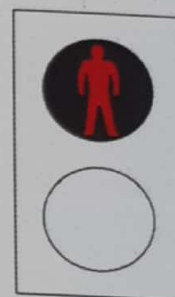
צורת אופניים
בצבע ירוק:
מותר לחצות את
הכביש בזהירות

צורת אופניים
בצבע אדום:
אל תתחיל
בחציית הכביש
ואם אתה נמצא
בכביש
פנהו מיד

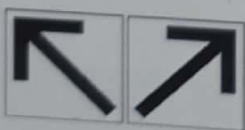
דמות הולך
רגל בצבע ירוק:
מותר לחצות את
הכביש בזהירות

דמות הולך רגל
עומד בצבע
אדום: אל תתחיל
בחציית הכביש
ואם אתה נמצא
בכביש פנהו מיד

אור צהוב
מהבהב: התקדם
בזהירות תוך
שמירת הוראות
כל דין

נתיב יציאה:
ליציאה מן הכביש
סע בנתיב מעליו
הוצב תמרור זה

מעבר לנתיב סמוך:
השתלב בתנועה
שבנתיב הסמוך לנתיב
שמעליו הוצב התמרור
מימין או משמאל,
בהתאמה, כאשר תנאי
התנועה מאפשרים זאת

נתיב פתוח:
מותר לנסוע
בנתיב שמעליו
הוצב תמרור
זה

נתיב סגור: אסור
לנסוע בנתיב
שמעליו הוצב
תמרור זה

אור אדום מהבהב
כפול לפני מפגש
מסילת ברזל: אסור
לחצות את המסילה
עד להפסקת האור
האדום המהבהב
הכפול ועלית המחסום

סימונים על הכביש

סימונים על הכביש אלו סימונים שמטרתם לספק מידע למשתמשי הדרך לשימוש נכון בדרך. סימונים אלו מחייבים את כלל משתמשי הדרך ממש כמו תמרורים רגילים. סימונים אלו נצבעים בצבע לבן, וכאשר הם משמשים לתחבורה ציבורית - בצבע צהוב.

קו קטעים צפוף
בצבע לבן-
אזהרה לפני
הופעת קו
הפרדה רצוף
כפול

שביל או נתיב
מיועד לאופניים
בלבד

קו הפרדה
רצוף כפול

נתיב מתחלף

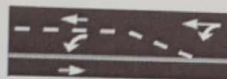
קו נתיב או קו
ציר הכביש

מעבר חציה
להולכי רגל

יש לעצור את
הרכב לפני הקו

סע בהתאם
לייעוד הנתיב

קו שפת הכביש

מותר לעבור את
הקוים, אם קו
הקטעים הוא
מצידו הימני של
הקו הרצוף

אבני שפה צבועות
שחור - לבן:
להבלטה והדגשה
של מדרכות,
מפרדות וא"י תנועה
בנויים

א"י תנועה (בצורות
שונות): אסור
לעבור, לעצור או
לחנות עליהם

נתיב נסיעה
העומד להסתיים

כווני הנסיעה
המותרים בנתיב

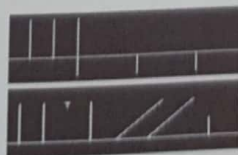
מעבר חציה
לרוכבי אופניים

מקום פס
האטה

מקום אסור לחניה
מסומן בצבע לבן:
אסורה חניה בתוך
השטח המסומן

מקומות חניה לכלי
רכב מסומנים
בצבע לבן

אבני שפה צבועות
אדום-לבן: אסורה
כל עצירה או חניה
של רכב בכביש
שליד אבני השפה.

אבני שפה
צבועות
לסירוגין בצבע
כחול: החנייה
מותרת על הכביש
שליד אבני השפה

תמרורים באתר עבודה

תמרורים באתר עבודה אלו תמרורים וסימונים על גבי הכביש שמטרתם היא להתריע נהגים בדרך על מקומות שמתבצעת בהם עבודות בדרך, וכן להסדיר את התנועה במקומות אלו. תמרורים אלו הינם תמרורים זמניים ולכן הם בצבע אחר, צבעם של תמרורים הוא כתום.

שינוי במספר הנתיבים: מספר הנתיבים בכביש הולך וגדל, מימין או משמאל, בהתאמה

תנועה דו-סטריט

הכביש הולך וצר מצד ימין או מצד שמאל, בהתאמה

הכביש הולך וצר

אתר עבודה בדרך. סע על פי הסימון בצבע כתום, אם סומן

נתיב מתחלף

קו נתיב או קו ציר הכביש

תמרור לאזהרה, להוריה, לאיסור או להודעה רק למסר שלגביו אין תמרור בלוח התמרורים

מעקף

שינוי במספר הנתיבים: מספר הנתיבים בכביש הולך וקטן, מימין או משמאל, בהתאמה

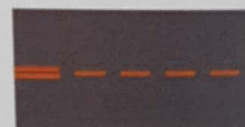
יש לעצור את הרכב לפני הקו

סע בהתאם ליעוד הנתיב

מותר לעבור את הקוים, אם קו הקטעים הוא מצידו הימני של הקו הרצוף.

קו קטעים צפוף בצבע כתום - אזהרה לפני הופעת קו הפרדה רצוף כפול

קו הפרדה רצוף כפול

חרוט להכוונה או לסימון מכשול: סע על פי אופן הצבת החרוטים

א"י תנועה (בצורות שונות): אסור לעבור, לעצור או לחנות עליהם

נתיב נסיעה העומד להסתיים

כווני הנסיעה המותרים בנתיב

סמלים

נגישות לנכים

לחצן הולכי רגל
לצורך חציה

הולכי רגל

כביש אגרה

מרכז האזור,
העיר, המקום

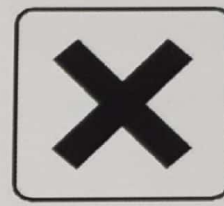
צומת הסתעפות
ימינה ואחר כך
שמאלה

צומת קמץ

צומת הסתעפות
ימינה

צומת הצטלבות

מצלמה

דלק, שירות עצמי

פתוח 24 שעות

תחנת תידלוק

מעגל תנועה

צומת קמץ לפני
ואחר כך משמאל

רכבת
מקומית

רכבת

נמל

שדה תעופה

רחיצת רכב

אופנוע

משאית

רכב פרטי

מונית

אוטובוס

אזור תעשייה

חנה וסע

חניה

רכבל

אופניים

מסעדה

טלפון

השכרת רכב

עזרה ראשונה

בית חולים

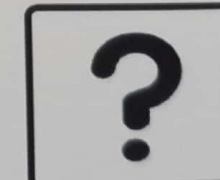
אתר מחנאות
(קמפינג) או חניון
לילה

אכסניה או
אכסניית נוער

מלון או בית הארחה
או כפר נופש

עמדת מודיעין
או תחנת מידע
למטייל

בית קפה/מזנון

תחנת החלפת מצבר
לרכב חשמלי

עמדת טעינה
לרכב חשמלי